

PRIMĂRIA COMUNEI SARICHIOI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE TURISTICĂ A COMUNEI SARICHIOI

2023-2027

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

CUPRINS

I. PREZENTARE GENERALĂ	4
A. Scurt istoric	4
B. Caracteristici geografice.....	7
C. Organizare administrativă.....	16
D. Principale căi de acces	17
E. Suprafață.....	18
F. Populație	18
II. CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	19
A. Autoritățile administrației publice locale	19
B. Structura organizatorică	21
III. CARACTERISTICI ALE DEZVOLTĂRII URBANE	22
A. Destinațiile de utilizare a spațiului.....	22
B. Fondul locativ	23
C. Facilități de petrecere a timpului liber.....	24
D. Rețea comercială.....	26
E. Rețea bancară	26
F. Telecomunicații.....	26
G. Arhitectură urbană.....	27
IV. INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI SERVICII PUBLICE	28
A. Potențial turistic județul Tulcea	28
V. ECONOMIE, TURISM ȘI DOMENII CONEXE	33
A. Economia locală – date la 31.12.2021 (Top Firme).....	33
B. Turism	37
VI. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	38
A. Unități de învățământ	38
B. Instituții culturale.....	41

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

C.	Monumente istorice	44
D.	Activitate culturală și sportivă	61
E.	Datini și obiceiuri.....	63
VII.	DIMENSIUNEA SOCIALĂ	66
A.	Evoluția demografică	66
VIII.	MEDIU	69
A.	Calitatea factorilor de mediu	69
B.	Riscuri naturale	73
C.	Arii naturale protejate	73
IX.	APRECIERI GENERALE ALE PĂRȚILOR INTERESATE	75
A.	Factori ai dezvoltării turistice în Comuna Sarichioi.....	75
B.	Principalele probleme sau nevoi ale turismului în Comuna Sarichioi.....	76
C.	Domeniile cu potențial ridicat de dezvoltare.....	76
D.	Proiecte esențiale de dezvoltare a turismului pentru Comuna Sarichioi	77
E.	Direcțiile strategice de dezvoltare care ar trebui încurajate	79
X.	ANALIZA SWOT A ACTIVITĂȚII TURISTICE DIN COMUNA SARICHIOI	80
XI.	VIZIUNE ȘI OBIECTIVE	84
A.	Viziune.....	84
B.	Obiectiv general	84
C.	Obiective strategice	84
D.	Obiective specifice	85
XII.	CORELARE CU ALTE DOCUMENTE PROGRAMATICE.....	87
A.	Abordarea strategică pentru 2023 - 2027	87
XIII.	PORTOFOLIU DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2023 - 2027.....	88
A.	Proiecte aflate în diferite stadii (selectat pentru finanțare, rezervă).....	89
B.	Proiecte care urmează a fi promovate.....	91
XIV.	MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII	110
XV.	BIBLIOGRAFIE.....	111

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Strategia de Dezvoltare Turistică a Comunei Sarichioi 2023-2027

I. PREZENTARE GENERALĂ

A. Scurt istoric

Ca să vorbim de istoria comunei Sarichioi, trebuie să ne referim în primul rând la istoria Dobrogei, care începe acum circa trei milenii. Martori în acest sens sunt izvoarele istorice, descoperirile arheologice de pe întreg cuprinsul Dobrogei.

De o importanță deosebită în acest sens sunt relatările marilor istorici greci Eratostene (c. 276-194 î.Hr.) și Strabon (63 î.Hr.-21 d.Hr.), referitoare la zona Pontului Euxin.

În urma săpăturilor arheologice efectuate în arealul localității Sarichioi s-au descoperit urme ale Culturii Hallstatt din perioada anilor 1100-700 î.Hr. În perioada secolelor I-VII d.Hr., zona Dobrogei a cunoscut ocupația romană și ulterior ocupația otomană.

Cel mai reprezentativ sit este cel de la Enisala, situat la N de dealurile Babadagului și la S de complexul format de lacurile Babadag și Razim, o zonă este bine cunoscută în literatura arheologică. Dacă pentru paleolitic, neolitic și epoca bronzului informațiile sunt relativ puține, nu putem trece cu vederea bogatele informații obținute pentru celelalte perioade istorice. Prima epocă a fierului este prezentă prin două așezări ale culturii Babadag, aflate în punctele Palanca (faza a III-a) și Cetatea medievală (faza a II-a), pentru ca civilizația getică să fie reprezentată de spectaculoasa necropolă cercetată pe Valea Netului (sec. IV–III a.Chr.) și de cea daco-romană (sec I p.Chr.–sec. II p.Chr.)

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Între centrul localității în marginea sa vestică au fost identificate vestigiile unui important nucleu de locuire din perioada romană (sec. I–IV p.Chr.), semnalat pentru abundența materialului ceramic aflat la suprafața solului. În perioada romano-bizantină a fost ridicată o fortificație în vecinătatea căreia se află o necropolă din aceeași epocă.

Fig.1 – Cetatea ENISALA

Un loc aparte îl ocupă și cele câteva descoperiri numismatice antice. Cel mai vechi tezaur a fost descoperit la cca. 3 km SE de localitate și conține însemne premonetare din secolele VI–V a.Chr. Perioadei romane timpurii îi sunt atribuite monede din sec. I p.Chr, dar și un lot de monede din

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

secolele I–II p.Chr. achiziționat în perioada 1967–1968 de Muzeul din Tulcea. Tot de pe teritoriul localității provin 23 de monede romane și bizantine, la care se mai adaugă și două monede emise de Constantius II și Valentinianus.

O importanță aparte o dețin numeroasele descoperiri aparținând epocii medievale. Cele mai timpurii vestigii datează din perioada sec. VIII–IX p.Chr. și sunt reprezentate de cuptoare din lut și numeroase fragmente ceramice.

Cel mai cunoscut monument al acestei epoci este însă cetatea de pe dealul Gras - Cetatea Enisala, care domină împrejurimile. Fortăreața a fost cucerită în 1388-1389 de otomani, apoi de Țara Românească și a revenit otomanilor în 1416-1417. Cetatea a fost abandonată la sfârșitul secolului al XV-lea.

Un alt sit arheologic de la Sarichioi este "Dealul Bursuci", situat la limita de Sud a intravilanului, spre Enisala, pe dealul Bursuci. Este un sit arheologic de tip asezare-locuire cu evidențe ale culturilor Boian, Gumelnița, Babadag și geto-dacică.

Prima atestare documentară a comunei Sarichioi, județul Tulcea a fost în anul 1530. Despre Sarichioi se spune că a fost fondat de otomani pe amplasamentul actual la începutul secolului al XVI-lea, în aceeași perioadă a expansiunii lor spre nord, fiind menționat sub denumirea "SARI-KOY" într-un document din anul 1530.

Vechimea comunei; vechimea așezărilor din comună

La 1896 și 1904, comuna Sarichioi era constituită numai dintr-o singură localitate. Satul Sabangia a făcut parte pentru o perioadă îndelungată din comuna Agighiol. Localitatea Visterna a fost inclusă în comuna Sarichioi abia în anul 1968, anterior făcând parte din comuna Enisala, împreună

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

cu satul Enisala. Începând cu anul 1878, odată cu alipirea Dobrogei la România, Enisala devine reședința comunei cu același nume, împreună cu Visterna. În pragul secolului al XX-lea, comuna Enisala cuprindea două cătune: Enisala, tradus de M.D. Ionescu „Noul pământ sfânt” și Visterna, ambele locuite de români.

Comuna Sarichioi este așezată în regiunea Dobrogea din România, în partea de Sud a județului Tulcea, la 30 km de municipiul Tulcea și la 106 km de orașul Constanța.

Coordonatele sale geografice sunt: 28°51' longitudine estică și 44°57' latitudine nordică.

În componența comunei intră 5 așezări: Sarichioi, Zebil, Enisala, Sabangia, Visterna. Teritoriul comunei Sarichioi se suprapune unui areal care face tranziția dintre Dealurile Tulcei, Podișul Babadag și Lunca și Delta Dunării (zona complexului lagunar).

Față de reședință, care este amplasată pe malul nord-vestic al Lacului Razim, celelalte localități se situează astfel: Sabangia este amplasată la 4 km nord, pe drumul județean 222, pe litoralul L. Razim, localitatea Zebil se situează la vest de Sarichioi, pe drumul județean 229, pe malul Lacului Babadag, Visterna este așezată la sud-vest de centrul comunei, pe Valea Ceairelor (Valea Visternei), în Podișul Visternei, localitatea Enisala se desfașoară la sud de reședința comunei, pe drumul județean 222, pe Glacisul Podișului Babadag, ajungând până la L. Babadag și Balta Enisala.

B. Caracteristici geografice

Comuna Sarichioi face parte din județul Tulcea și se întinde pe suprafața de 94,58 km². Intravilanul comunei Sarichioi este de 865,862 ha. iar extravilanul comunei este de 8592,6459 ha., din care arabil 7770,35 ha, vie 357,30 ha, acțiuni 465 ha. Comuna Sarichioi este situată în

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

emisfera nordică, între paralelele de 44°48'10" și 45°1'45" latitudine nordică și în emisfera estică, între 28°43'5" și 28°54'30" longitudine estică.

Paralela de 45° latitudine nordică, care împarte emisfera nordică în două părți egale, trece prin nordul comunei Sarichioi. Comuna Sarichioi este localizată în SE-ul țării, în regiunea istorică Dobrogea, care corespunde, din punct de vedere al unităților de relief, Podișului Dobrogei.

Suprafața comunei se întinde în cea mai mare parte peste Dealurile Tulcei. În sud ocupă aproape întreaga subunitate a Podișului Babadag, numită Podișul Visternei. Limita dintre cele două mari subunități ale Podișului Dobrogei de Nord o reprezintă ansamblul lacustru format din Bălțile Toprachioi și Zebil – Lacul Babadagului – Balta Enisala, parte componentă a Complexului lagunar Razim-Sinoe. Limita estică a comunei o constituie Lacul Razim, la nord limita comunei trece prin Dealurile Tulcei, la nord-vest urmează cursul inferior al Văii Telița, malul vestic al Bălții Zebil, apoi coboară către sud în lungul malului nordic, estic și sud-estic al Lacului Babadag. Drumul județean 229 constituie limita sud-vestică a comunei ce pătrunde în Podișul Babadagului. La sud limita urmărește înălțimile mai joase ale Podișului Babadag, care ajung la est sub formă de promontorii, până la Lacul Razim.

Referitor la resursele de subsol ale teritoriului administrativ, se exploatează piatră din cariera Morfa, situată în extravilan spre localitatea Enisala (4 ha) și cariera Kanara Buba (18 ha), situată tot în extravilan, la aproximativ 3 km de orașul Babadag.

Regim climatic - Podișul Babadag, prin poziția sa geografică, se situează la limita a două tipuri climatice, total deosebite: climatul de tip continental, de nuanță piemontană și climatul de litoral maritim. Deși primul tip este mai extins ca suprafață, totuși influența celui de-al doilea se face

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

simțită asupra valorii unor parametri climatici, ca umiditatea atmosferică, nebulozitatea, amplitudinea temperaturilor, mai ales în sectorul estic al podișului.

Caracteristice pentru districtul climatic piemontan, căruia îi aparține Podișul Babadag, sunt evapotranspirația potențială deosebit de ridicată (depășește precipitațiile atmosferice cu peste 70%) și regimul pluvial capricios. Sunt ani în care cad peste 1.000 mm de precipitații, în timp ce în alți ani suma anuală a acestora nu depășește 300 mm. În primul caz predomină ploile de convecție, al căror caracter torențial este deosebit de puternic, în cel de-al doilea caz regimul anticiclonic de origine est-europeană. Iernile sunt în general blânde, cu temperaturi apropiate de zero grade și cu strat de zăpadă de scurtă durată, fapt care se datorează apropierii de mare.

Rețeaua hidrografică este săracă, fiind reprezentată în principal de lacul Razim și lacul Babadag.

Lacul Razim, este o lagună formată pe litoralul Mării Negre prin bararea de către cordoane litorale a golfului antic. Cu 394,30 km², este întinderea de apă cea mai vastă din complexul lagunar înconjurător de 731 km². Adâncimea maximă este de 2,80 metri

Lacul Babadag face parte din Complexul lagunar Razim-Sinoie, care este inclus în aria protejată a Zonelor Umede conform Convenției de la Ramsar, și face parte din Rezervația Biosferei Delta Dunării din cadrul UNESCO. Fauna piscicolă este reprezentată de specii de apă dulce: plătică, caras, crap, șalău, anghilă și fitofage sud-est asiatice. Lacul Babadag este populat natural și cu puiet de pește: crap, novac. Sezoanele de pescuit sunt: 1 martie-15 aprilie (sezonul de primăvară) și 15 iulie-1 decembrie (sezonul de toamnă).

Precipitațiile atmosferice sunt destul de scăzute, iar secetele destul de frecvente, cantitatea de precipitații medie anuală fiind de 417,9 mm.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Comuna Sarichioi se caracterizează ca având un topoclimat de deal și câmpie, cu o vegetație aparținând în cea mai mare parte silvostepii.

Situat în regiunea Dobrogei, vegetația comunei cuprinde elemente de stepă, silvostepă și păduri de stejar. Pădurea Babadag își justifică statutul de rezervația naturală și areal protejat prin cea mai mare concentrație de specii de orhidee amenințate cu dispariția, întâlnite pe o suprafață restrânsă. Cele mai multe specii plante rare se întâlnesc în partea de sud a rezervației, în pădurea de stejar pufos.

Flora comunei Sarichioi, județul Tulcea este reprezentată, în principal, de stuf. Pe lângă acesta pe raza comunei se mai găsesc și arin, plop, salcie.

De asemenea se poate constata prezența următoarelor specii ruderales și segetale, fără valoare conservativă: ☐ Papaver rhoes (macul roșu), ☐ Consolida orientalis (nemțisorul), ☐ Melilotus officinalis (sulfina), ☐ Convolvulus arvensis (volbura), ☐ Lathyrus tuberosus (sângele voinicului), ☐ Brassica rapa (rapiță), ☐ Torilis arvensis, ☐ Medicago lupulina (trifoi mărunț), ☐ Centaurea solstitialis, ☐ Nigella arvensis (negrușcă), ☐ Carduus nutans (ciulin), ☐ Daucus carota (morcov sălbatic), ☐ Onopordon acanthium (scai măgăresc), ☐ Tragopogon pratensis (barba caprei), ☐ Setaria viridis (mohor), ☐ Cichorium inthybus (cicoare)

Fauna - În perimetrul terenurilor cu culturi agricole (monoculturi pe suprafețe întinse) s-au identificat specii comune în agroecosisteme, sau ubicviste, cum sunt : Perdix perdix – potarniche; Coturnix coturnix – prepeliță; Merops apiaster – prigorie; Upupa epops – pupază; Melanocorypha calandra – ciocarlie de baragan; Galerida cristata – ciocarlan; Alauda arvensis – ciocarlie de câmp; Anthus campestris – fasa de camp; Pica pica - coțofana Corvus frugilegus – cioara de semanatura; Corvus corone cornix – cioara griva; Sturnis vulgaris – graur; Passer montanus – vrabie de camp;

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Carduelis carduelis – sticlete; Miliaria calandra – presura sură, precum și specii de păsări antropofile, dintre care enumerăm următoarele : Streptopelia decaocto – guguștiuc; Hirundo rustica – rândunica; Motacilla alba – codobatură albă; Corvus monedula – stâncuța; Passer domesticus – Vrăbie de casa; Sturnus vulgaris – graur și specii răpitoare de zi, a căror hrană este constituită din lăcuste, libelule, șopârle și șoareci de câmp. Alte specii de păsări cu un grad înalt de adaptabilitate, precum sunt pescărușii (Ex. pescărușul argintiu (Larus cachinnans), cioara de semănătura (Corvus frugilegus)), pot fi văzute survolând zona. Pe timpul lucrărilor agricole, urmăresc tractoarele care ară sau combinele, încercând să prindă animalele speriate de acestea.

Fig.2 – Cormorani

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Pe teritoriul administrativ al comunei Sarichioi și în vecinătatea apropiată se află mai multe rezervații naturale și arii protejate:

- **Complexul Razim-Sinoe** sau complexul Razelm-Sinoe este o componentă a Rezervației Biosferei Delta Dunării, situat în sudul Deltei Dunării, format în principal din lacuri, grinduri maritime și câteva formațiuni de relief mai înalte. În anul 2007, Delta Dunării împreună cu Complexul Razim-Sinoe au fost declarate la nivel european ca Arie de Protecție Specială Avifaunistică. Lacurile ocupă circa 85% din complexul Razim-Sinoe și sunt de tip lagunar (Razim, Sinoie, Golovița, Zmeica, Nuntași și Istria) și de tip limanic (Babadag cu prelungirile sale Tăuc și Topraichioi, Agighiol, toate transformate în amenajări piscicole) și lacuri cuprinse între grinduri (Leahova-Coșna-Periteașca și cele de pe grindul Chituc, Edighiolurile). Complexul Razim-Sinoe constituie singurele lacuri litorale salmastre din România, care sunt legate atât de Dunăre cât și de mare. După lucrările hidrotehnice din 1970 complexul lagunar Razim-Sinoe a fost transformat în două unități: unitatea Razim și unitatea Sinoe. Unitatea Razim este formată din lacurile Razim, Golovița, Zmeica și Babadag cu cele două lacuri componente Tauc și Topraichioi. Unitatea Sinoe este formată din lacurile Sinoe, Nuntași și Tuzla care păstrează legătura cu Marea Neagra printr-un stăvilar.
- **Rezervația naturală „Pădurea Babadag – Codru”** - Rezervația naturală declarată arie protejată prin Hotărârea de Guvern Nr. 2151 din 30 noiembrie 2004 (privind instituirea regimului de arie protejată pentru noi zone), se întinde pe o suprafață de 524,60 hectare și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Flora rezervației este constituită din arboret cu specii de stejar (*Quercus robur*, stejar brumăriu (*Quercus pedunculiflora*), stejar pufos (*Quercus pubescens*), tei argintiu (*Tilia tomentosa*), mojdrean (*Fraxinus ornus*), cărpiniță (*Carpinus orientalis*). La nivelul ierburilor sunt întâlnite mai multe specii vegetale rare, printre care:

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

poroinic (cu specii de *Orchis tridentata* și *Orchis purpurea*), untul vacii (*Orchis morio*), pribolnic (*Orchis simia*), coșaci pontic (*Astragalus ponticus*), căpșunică (cu specii de *Cephalanthera rubra* și *Cephalanthera damasonium*), coada șoricelului (din specia *Achillea clypeolata*), centaurea (*Centaurea marschalliana*), brândușă (*Crocus reticulatus*), cimbru (*Satureja caerulea*), bujor românesc (*Paeonia peregrina* Mill. var. *romanica*), pir (*Agropyron brandzae*, specie endemică), pir crestat (*Agropyron cristatum*) sau specia de sărătură *Koeleria lobata*. Unic și definitoriu, adevărată emblemă a orașului, este ghiocelul cu frunze îndoite sau *Galanthus plicatus* după numele lui științific, care se întâlnește doar aici, în România. Sunt primii care înfloresc primăvara, dintre toate florile României și au, spre deosebire de alți ghioceli, parfum specific.

- **Rezervația naturala " Enisala "** are o suprafață de 57,36 ha și este situată pe teritoriul administrativ al comunei Sarichioi, în partea de nord se află zone mlăștinoase și teren agricol, iar în partea de sud pășune aparținând comunei Sarichioi. Rezervația este reprezentativă pentru peisajul de litoral fosil al Mării Negre, dinaintea închiderii lagunelor litorale. De asemenea aceasta constituie un punct de perspectivă unic în țară, de unde pot fi observate aproape toate tipurile de peisaj din Dobrogea, reprezentate prin stâncării, stepe petrofile și de loess ar în afara rezervației pădurile balcanice și submediteraneene din Podișul Babadag, lacul Babadag și laguna Razim, cu vegetație tipică de zone umede, insula Popina și chiar partea sudică a Deltei Dunării sau Marea Neagră. Valoarea peisagistică a rezervației este sporită de prezența ruinelor cetății Heraclea și de existența unei mici grote.

Rezervația cuprinde 4 habitate naturale , enumerate mai jos:

- pante stâncoase calcaroase cu vegetație chasmofitică
- pajști uscate (stepe de loess pontic-balcanică și stepe petrofilă endemică)
- pajști uscate seminaturale și faieșuri de acoperire cu tufișuri pe substrat calcaros

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

- grote neexploatate turistic

- **Insula Popina** este situată în nordul limanului Razim sau Razelm, la 6 km NV de gura de vărsare a canalului Dunăvăț, în apropierea amenajărilor piscicole Iazurile și Sarinasuf (Fundea) și a localității Iazurile. Insula Popina domină partea de nord a limanului Razim cu o înălțime de 47 m și o suprafață de 98 ha. Este localizată la 45°17'60" latitudine nordică și 29°38'60" longitudine estică și oferă o perspectivă largă asupra oglinzii de apă și a malului nordic al limanului Razim. De când a fost pierdută insula Șerpilor din Marea Neagră și acoperită de ape insula Ada Kaleh de la porțile de Fier, insula Popina este unica insulă stâncoasă și pelagică (formată separat de aluviunile recente ale țărmului sau malurilor) din România.

Din anul 1994 Insula Popina este o zonă strict protejată din Rezervația Biosferei Delta Dunării. În zona Popina, pentru un perimetru de 3.600 ha din jurul insulei, s-au realizat o serie de proiecte destinate reconstrucției ecologice. Insula, fiind izolată de continent, a putut conserva numeroase specii de plante ierboase specifice stepei dobrogene, constituind locul de cuibărire a unor păsări și habitatul unor reptile și insecte.

Vegetația insulei este abundentă, fiind formată din specii de plante ierboase pitice specifice stepei dobrogene (stufărișuri și rogozuri), precum și din plante acvatice (în special nuferi).

Insula Popina reprezintă un loc de popas important pentru păsările migratoare. Primăvara, în această zonă cu vegetație xerofilă și joasă poposesc, venind din alte zone mai calde, păsări de mlaștină (codobaturi venite din Congo), precum și păsări de pădure cum ar fi privighetoarea roșcată (*Luscinia megarhynchos*), presura cu cap negru (*Emberiza melanocephala*), ciocârlia de Bărăgan (*Melanocorypha calandra*) ș. a.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

De asemenea, Insula Popina este un loc important de cuibărit pentru călifarii albi (Tadorna tadorna) și roșii (Tadorna feruginea).

În afară de păsări, s-a mai consemnat și prezența pe insulă a unei faune de artropode, care a fost insuficient studiată. Printre aceste artropode menționăm rarități cum ar fi păianjenul veninos „văduva neagră” (Lactrodectus tredecimguttatus) a cărui prezență pe insulă a fost semnalată în anul 1965, și miriapodul Scolopendra cingulata. Printre insecte, Insula Popina este singurul loc din lume unde găsim cosașul endemic Isophya dobrogensis.

- **Situl de Interes Comunitar Dealurile Agighiolului** este parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. SCI Dealurile Agighiolului a fost declarat în scopul conservării a trei tipuri de habitate și patru specii de importanță comunitară. Habitatele și speciile pentru care a fost declarat situl sunt:

a) Habitate de interes conservativ comunitar: Stepe ponto sarmatice; Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice; Vegetație forestieră ponto-sarmatică cu stejar pufos.

b) Specii de interes conservativ comunitar: clopoțelul dobrogean - Campanula romanica; țestoasa dobrogeană - Testudo graeca iberica; popândăul - Spermophilus citellus; hamsterul românesc, hamsterul dobrogean; grivanul mic - Mesocricetus newtoni.

Suprafața sitului este de 1433,28 ha, altitudinea medie a acesteia fiind de 100-150 m. Limita sitului este intens franjurată și totalizează o lungime de 64875 metri.

Fauna, în zona Sarichioi, este o împletire între cea specifică stepei, a pădurilor și a Deltei Dunării. O zonă arhicunoscută pentru reîntoarcerea anuală a păsărilor migratoare atât acvatice, cât și comune. Aici întâlnim, la întâmplare, locul perfect pentru breze, lebede, pelicani, lișițe, cucul, rândunica, pupăza, acvila pitică și cea țipătoare, uliul, mierla, privighetoarea. Pot fi văzute

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

exemplare de bufnițe, cucuvele, mai ales în pădurea Babadag. Câmpurile sunt ideale pentru fazani, cu o populație, evident, în creștere. Sunt discuții pentru repopularea zonei cu dropii, pasăre specifică Dobrogei.

În pădure putem întâlni de la mistreți, vulpi, iepuri până la arici, broaște țestoase, șopârle, șerpi (celebrul „Balaur Dobrogean”) neveninoși.

C. Organizare administrativă

Comuna Sarichioi, județul Tulcea are reședința în localitatea Sarichioi.

Comuna Sarichioi se delimitează din punct de vedere teritorial, astfel:

- în nord-est – teritoriul administrativ al comunei Valea Nucarilor
- în est – teritoriul administrativ al comunei Murighiol
- în sud– teritoriul administrativ al comunei Jurilovca
- în sud-vest – teritoriul administrativ al comunei Ceamurlia de Jos
- în vest – teritoriul administrativ al orașului Babadag
- în nord-vest – teritoriile administrative ale comunelor Nalbant și Mihail Kogălniceanu.

Comuna Sarichioi, județul Tulcea are în componență un număr de 5 localități, dintre care 0 localități urbane și 5 localități rurale, care sunt amplasate după cum urmează:

- Sarichioi - sat reședință,
- Sabangia, aflat la circa 5 km față de satul de reședință,
- satul Zebil, la circa 7 km față de satul de reședință,
- satul Enisala, la circa 9 km față de satul de reședință,
- satul Visterna, la circa 15 km față de satul de reședință

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Comuna Sarichioi, potrivit legislației privind amenajarea teritoriului național, respectiv Legea nr.350/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, cu modificările și completările ulterioare, are rangul IV.

D. Principale căi de acces

Față de reședință, care este amplasată pe malul nord-vestic al Lacului Razim, celelalte localități se situează astfel: Sabangia este amplasată la 4 km nord, pe drumul județean 222, pe litoralul L. Razim, localitatea Zebil se situează la vest de Sarichioi, pe drumul județean 229, pe malul Lacului Babadag, Visterna este așezată la sud-vest de centrul comunei, pe Valea Ceairelor (Valea Visternei), în Podișul Visternei, localitatea Enisala se desfașoară la sud de reședința comunei, pe drumul județean 222, pe Glacisul Podișului Babadag, ajungând până la L.Babadag și Balta Enisala. Accesul în comună se mai poate face și pe calea ferată. Cele mai apropiate stații CFR sunt la Tulcea (30 km), Zebil (11 km) și Babadag (18 km).

Poziționarea comunei Sarichioi față de principalele localități din județul Tulcea și județele vecine:

- Municipiul Tulcea - 30 km
- Municipiul Constanța – 106 km
- Municipiul București – 321 km
- Isaccea – 62 km
- Măcin – 78 km
- Harșova – 93 km

În ceea ce privește situația existentă din punct de vedere al relațiilor teritoriului UAT cu unitățile învecinate, există o legatură bună, cu rol polarizator pentru o zonă relativ largă a județului, determinat atât de importanța economică, cât și de faptul că este în imediata apropiere de DN

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

22 Tulcea Constanța și DJ 223A Enisala-Slava Rusă, cât și pe ruta DJ222 Tulcea-Medgidia, dar și și de calea ferată 804 Tulcea-Medgidia.

În ceea ce privește transportul aerian, cel mai apropiat aeroport este la Constanța, la o distanță rutieră de 106 km.

Cât privește rețeaua de căi navigabile interioare și porturi facem precizarea că, împreună cu Consiliul Județean Tulcea, se caută sursă de finanțare pentru construirea unui Miniport Turistic la Enisala, lucru care ar duce la crearea de noi trasee turistice, situație care ar putea crește numărul turiștilor. De asemenea în localitatea de reședință a comunei, respectiv satul Sarichioi, au fost făcute unele lucrări de modernizare a portului pescăresc de la malul lacului Razelm. Se poate traversa lacul Razelm, plecând din portul pescăresc al localității Sarichioi, pentru a ajunge la Gura Portiței, o atracție deosebită pentru turiști pe timpul verii.

E. Suprafață

Comuna Sarichioi face parte din județul Tulcea și se întinde pe suprafața de 94,58 km². Intravilanul comunei Sarichioi este de 865,862 ha. iar extravilanul comunei este de 8592,6459 ha., din care arabil 7770,35 ha, vie 357,30 ha, acțiuni 465 ha. Comuna Sarichioi este situată în emisfera nordică, între paralelele de 44°48'10" și 45°1'45" latitudine nordică și în emisfera estică, între 28°43'5" și 28°54'30" longitudine estică.

F. Populație

Conform recensământului efectuat în 2021, populația comunei Sarichioi se ridică la 5.226 de locuitori, cu o densitate de 20,74 loc./km² în scădere față de recensământul anterior din 2011, când fuseseră înregistrați 5.856 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (51,45%), cu o

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

minoritate de ruși lipoveni (38,84%), iar pentru 9,41% nu se cunoaște apartenența etnică. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (51,36%), cu o minoritate de creștini de rit vechi (37,75%), iar pentru 9,66% nu se cunoaște apartenența confesională.

Nivelul de pregătire al populației este scăzut, ponderea cea mai mare având-o persoanele care au pregătire elementară în proporție de 65%, urmând apoi persoanele cu studii liceale doar 20% și cu studii universitare în proporție de 10%.

Imposibilitatea comunei de a asigura o școlarizare a populației tinere la un nivel mai ridicat și cât mai apropiat de posibilitățile și cerințele socio-economice duce la deplasarea tot mai mare spre școlile din mediul urban a populației tinere, implicit la accentuarea fenomenului îmbătrânirii populației.

Slaba pregătire educațională la nivelul comunității este completată și de o slabă calificare a forței de muncă existente. Un aspect pozitiv important în viața economico-socială îl reprezintă însă faptul că Primăria a inițiat în trecut proiecte de colaborare cu AJOFM Tulcea pentru calificarea forței de muncă pe sectoarele de legumicultură, apicultură și piscicultură.

II. CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

A. Autoritățile administrației publice locale

La nivelul Comunei Sarichioi, autoritățile administrației publice locale sunt Consiliul Local al Comunei Sarichioi – autoritatea deliberativă, respectiv Primarul Comunei Sarichioi – autoritatea executivă, care se aleg în conformitate cu legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

În activitatea sa, primarul este sprijinit de un viceprimar, de secretarul general al unității administrativ-teritoriale și de aparatul de specialitate. Primarul, viceprimarul, secretarul general unității administrativ-teritoriale și aparatul de specialitate al primarului alcătuiesc Primăria Comunei Sarichioi, structura funcțională cu activitate permanentă care aplică hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, în scopul rezolvării problemelor curente ale municipiului.

Conform art. 154, alin. (1) al Codul administrativ din 03.07.2019, primarul „asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, a dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii” și exercită atribuțiile detaliate la art. 155 și art. 156.

Viceprimarul orașului, în conformitate cu art. 152, alin. (1) al Codul administrativ din 03.07.2019, „este subordonat primarului și, în situațiile prevăzute de lege, înlocuitorul de drept al acestuia, situație în care exercită, în numele primarului, atribuțiile ce îi revin acestuia. Primarul poate delega o parte din atribuțiile sale viceprimarului”. Secretarul general al orașului exercită atribuțiile menționate la art. 243 al Codului administrativ din 03.07.2019.

Consiliul Local îndeplinește următoarele atribuții precizate la art. 129, alin. (2) al Codului administrativ din 03.07.2019: „a) atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum și organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local și ale societăților și regiilor autonome de interes local; b)

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;
c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului;
d) atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local; e) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.”

De asemenea, Consiliul Județean este, conform art. 170, alin. (1) al Codului administrativ din 03.07.2019, „autoritatea administrației publice locale, constituită la nivel județean pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. ”

B. Structura organizatorică

Structura organizatorică a aparatului de specialitate al primarului Comunei Sarichioi este reprezentată în organigrama anexă nr. 1 la HCL nr. 54/ 10.10.2019 privind aprobarea structurii organizatorice și a statului de funcții al personalului din cadrul aparatului de specialitate al primarului Comunei Sarichioi și cuprinde: Aparatul permanent al Consiliului local, Compartiment agricol, Resurse umane, Stare civilă, Autoritate tutelară și asistență socială, Asistență medicală comunitară, Medicină școlară, Urbanism, Cultura și bibliotecă comunală, Compartiment de pompieri, Serviciul public de alimentare cu apă, Achiziții publice, Taxe și impozite, Compartiment, Fonduri europene.

În comuna Sarighioi există Servicii de Voluntariat pentru Situații de Urgență care funcționează 24 de ore din 24. Autospeciala de intervenție din cadrul Serviciului voluntar al comunei Sarichioi deservește 3.459 de locuințe față de cel mult 2.000 cf. O.M.A.I. nr. 718/2005 cu modificările și completările ulterioare.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

În ceea ce privește Consiliul Local, comisiile de specialitate de la nivelul acestuia sunt următoarele:

- COMISIA NR. 1 - Comisia de studii, prognoze economico-sociale, buget, finanțe și administrarea domeniului public și privat al Comunei Sarichioi,
- COMISIA NR. 2 - Comisia de organizare și dezvoltare urbanistică, agricultură, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului înconjurător, conservarea monumentelor istorice și de arhitectură, servicii publice, comerț, turism și agrement,
- COMISIA NR. 3 - Comisia pentru administrație publică locală, juridică, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și a libertăților cetățeanului, activități științifice, învățământ, sănătate, cultură, sport, culte și protecție socială

III. CARACTERISTICI ALE DEZVOLTĂRII URABANE

A. Destinațiile de utilizare a spațiului

În ceea ce privește fondul funciar, conform Institutului Național de Statistică (INSSE Tempo AGR101B), suprafața totală a acestuia la nivelul Comunei Sarichioi în anul 2021 era de 27.608 ha, din care 9.577 ha suprafață agricolă, 2.625 ha păduri, respectiv 14.030 ha ape și bălți și 1.376 ha alte suprafețe.

Influența vegetației asupra mediului urban este foarte mare: reținerea umidității în sol; diminuarea efectului de seră prin absorbția dioxidului de carbon din aer; filtrarea și diminuarea cantității de suspensii din aer; rol de moderator termic asupra microclimatului prin reducerea

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

efectelor căldurii și a secetei, în sezonul cald, și prin reducerea efectelor viscolului, în sezonul rece; reducerea vitezei vântului etc.

Fig. 3 – Sat Sarichioi

B. Fondul locativ

În intravilanul Comunei Sarichioi există un număr de 2.898 locuințe, toate în proprietate privată.

La finalul anului 2021, conform INSEE Tempo LOC103B - Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului pe forme de proprietate, județe și localități, în Comuna Sarichioi existau 2.898 de locuințe,

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

cu o suprafață locuibilă totală de 140.584 m², de unde rezulta o suprafață locuibilă medie pe locuință de 48,51 m². Toate cele 2.898 locuințe se aflau în proprietate privată.

C. Facilități de petrecere a timpului liber

La nivelul Comunei Sarichioi, există numeroase facilități de petrecere a timpului liber:

- Patru cămine culturale, în localitățile Sarichioi, Enisala, Sabangia și Zebil
- Centrul Social de zi de la Enisala,
- Bibliotecă, obiectiv cuprins în proiectul „Consolidare, reabilitare, modernizare și extindere Cămin cultural” Sarichioi cu spații moderne, dotări utile și atractive pentru toate vârstele
- Ansamblul Landîș dotat cu două rânduri de costume, cu instrumente muzicale noi, performante,
- Teren de minifotbal și parcul de joacă pentru copii.
- PESCĂRUȘ ARENA, stadion sportiv.

- Parc tematic în vechiul port pescăresc, un proiect în totalitate cu bani europeni prin Programul pentru Acvacultură și Pescuit.
- Acțiuni recreative, educative în REZERVAȚIILE NATURALE din apropiere:
 - ✓ Complexul Razim-Sinoe
 - ✓ Rezervația naturală Pădurea Enisala
 - ✓ Rezervația naturală Pădurea Babadag – Codru prezintă o concentrare mare de specii amenințate cu dispariția, cu numeroase specii de orhidee, reunite pe o arie redusă. Rezervația are o suprafață de 524,60 ha.
 - ✓ Rezervația botanică Korum Tarla, în traducere din limba turcă „Ogorul ocrotit”, este situată în partea central-estică a județului Tulcea, în Podișul Nord-Dobrogean, în nordul Pădurii Babadag.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

- ✓ Rezervația Dealul Bujorului se afla pe versantul sudic al Dealului Bujorului din Podișul Babadag. Adăpostește și protejează o specie rară, cunoscută popular sub denumirea de bujor românesc.
- ✓ Rezervația de liliac "Valea Oilor" se afla în partea central-nordică a Podișului Babadag, la 10 km distanță de localitatea N. Balcescu și la 2 km spre vest de soseaua DN Tulcea-București și se întinde pe o suprafață de 0,35 ha. Rezervația de liliac Valea Oilor își propune să ocrotească și să conserve o pădure de liliac, de 0,15 hectare.

Fig.4 – Activități recreative

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

- PESCUIT SPORTIV pe lacul Razim-Sinoe și Babadag,
- TURISMUL FOTO-SAFARI în rezervațiile naturale din zonă,
- TURISMUL CU TEMATICĂ ȘTIINȚIFICĂ practicat de specialiști și cercetători,
- CAIAC-CANOE pe lacul Razim: Cei împătimiți de sporturi de apă, lacul Razim este decorul perfect, iar ca bonus pe lângă peisajul de vis, puteți admira insula Popina, rezervație strict protejată pentru cuibăritul păsărilor, accesul fiind interzis,
- BICICLETA, ATV ȘI TREKKING: Sarichioi și împrejurimile sale ofera turiștilor peisaje și locuri interesante și frumoase pe care le pot descoperi în timpul unor plimbări lungi cu bicicleta sau ATV-ul,

D. Rețea comercială

Comuna Sarichioi are o rețea comercială care cuprinde, în cea mai mare parte, magazine alimentare și nealimentare de mici dimensiuni. Din lanțurile comerciale mai mari este prezent comerciantul - LaDoiPași.

E. Rețea bancară

Comuna Sarichioi nu beneficiază de o rețea bancară dezvoltată, existând doar o sucursală CEC, situată pe str Principala Nr.54.

F. Telecomunicații

În Comuna Sarichioi se pot accesa rețele de telefonie fixă și telefonie mobilă în rețelele Orange, Vodafone, Telekom, DiGi Mobile. Sunt prezenți pe piața locală mai mulți furnizori de servicii de telefonie, televiziune și internet.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

G. Arhitectură urbană

Comuna Sarichioi prezintă un stil arhitectural tradițional cu specific rusesc: fațada secundară a casei, orientată spre stradă, este „liberă” (împrejmuirea pornește de la latura de îmbinare a celor două fațade - longitudinală și laterală). La casele vechi, peretele lateral din stradă prezintă și prispă cu stâlpi. În planul tradițional al caselor întâlnim și pridvorul, delimitat uneori de un balcon. Frontonul, element important în structura casei, este decorat cu motive realizate în tehnica traforului. Forma stilizată, dar sugestivă a motivelor trimite spre mitologia slavă. În ultimii ani a apărut în compoziția decorativă a traforului un motiv realizat din tablă (solzi de pește), preluat din alte zone localității.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

IV. INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI SERVICII PUBLICE

A. Potențial turistic județul Tulcea

Grație poziției geografice și deținând toate formele de relief din țară, Județul Tulcea are un potențial turistic foarte bun cu o varietate de obiective arheologice și monumente istorice.

În județ există 49 de arii naturale protejate de interes național, printre care 34 rezervații naturale, un parc național, o rezervație a biosferei și 17 situri Natura 2000, județul fiind poziționat astfel pe primul loc în România la numărul zonelor protejate. Principalele arii protejate recunoscute sunt: Rezervația Biosferei Delta Dunării, Parcul Național Munții Măcin, Lacul PlopuBelbugeac, Pădurea Niculițel, Lacul fosilifer Dealul Bujoarele, Pădurea Valea Fagilor, Beidaud, Carasan Teke, Casimcea, Chervant-Priopcea, Colțanii Mari, Căligăru-Iancina, Dealul Deniztepe, Dealul Ghiurghiumez, Dealul Măndrești, Dealurile Beștepe, Edirlen, **Enisala**, Lacul Traian, Măgurele, Mănăstirea Cocoș, Muchiile Cernei-Iaila, **Muntele Consul**, **Pădurea Babadag-Codru**, Peceneaga, Războieni, **Rezervația Naturală Dealul Bujorului**, **Rezervația Botanică Korum Tarla**, Rezervația de liliac Fântâna Mare, **Rezervația de liliac Valea Oilor**, Uspenia, Valea Mahomencea, Valea Ostrovului, **Vârful Secarul**, Rezervația geologică Agighiol, Arinișul Erenciuc, Capul Doloșman, Complexul Periteașca – Ieahova, Complexul Sacalin-Zănătoane, Complexul Vătafu-Lunguleț, Grindul și Lacul Răducu, Insula Popina, Lacul Belciug, Lacul Nebunu, Lacul Potcoava, Lacul Rotundu, Pădurea Caraorman, Pădurea Letea, Roșca-Buhaiova, Sărăturile Murighiol, conform Anuarului Statistic al Județului Tulcea 2019.

Nu trebuie uitată nici rețeaua de peșteri din Dobrogea.

- Peștera Tunel : localizata in Comuna Nufaru, Bratul Sf. Gheorghe;
- Peștera Curcuz (33,5m): localizata Dealul Curcuz, Nufaru;

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

- Peștera Paralela (45 m): localizata Dealul Curcuz, Nufaru;
- Peștera Testoasei (42 m): localizată Dealul Curcuz, Nufăru;
- Peștera Mare (139 m): localizată Dealul Curcuz, Nufăru;
- Peștera de la Stanca (60 m): localizata Dealul Consul, V.Taița;
- Peștera de la Moara (19 m): localizată Dealul Consul, V.Taița;
- Pestera Balaurului (34 m): localizată Dealul Bujoarele;
- Grota Zmeilor (10 m): localizată Dealul Enisala;
- Pestera din Dealul Vish Bach (Slava Cercheza) (8,5 m): localizată V. Ciucurova;
- Pestera 1 din Dealul Luna (47 m): localizată Dealul Luna;
- Peștera Mica din Fisura: localizată Dealurile Tulcei;
- Peștera cu Teava: localizată Dealurile Tulcei;
- Peștera din Cotul Fisurii: localizată Dealurile Tulcei;
- Peștera cu Butelii din Fisura: localizată Dealurile Tulcei;
- Peștera Galeria de Prospectiune: localizată Dealurile Tulcei.

În Județul Tulcea sunt și vestigii arheologice, monumente istorice de arhitectură și artă, muzee și obiective culturale, mănăstiri și obiective de turism ecumenic.

Printre cele mai importante obiective istorice, cetăți, situri arheologice, case memoriale, muzee și monumente istorice se numără:

- Muzeul Farul Vechi Sulina;
- Muzeul de Etnografie și Artă Populară;
- Muzeul de Artă;
- Centrul Muzeal Eco-turistic "Delta Dunării";
- Cetatea (Fortăreața) Medievală de la Enisala;

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

- Cetatea Aegyssus;
- Cetatea Argamum;
- Cetatea Ibila;
- Cetatea Noviodunum (Castrul Roman Noviodunum);
- Cetatea Halmyris;
- Enisala – Gospodăria Țărănească ”În situ”;
- Casa memorială Panait Cerna;
- Casa Panaghia – Babadag;
- Casa Avramide;
- Muzeul de Istorie și Arheologie;

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Conform Listei monumentelor istorice 2015 publicată de Ministerul Culturii, la nivelul Județului Tulcea erau înscrise un număr de 574 monumente istorice, printre care se numără:

- Geamia turcească și Mormântul lui Ali Gaza-Pasa Babadag;
- Cișmeaua Kalaigi-Babadag;
- Turbeaua lui Sari Saltuk;
- Monumentul Paleocreștin – Niculițel;
- Smârdan – Monumentul;
- Farul din Sulina;
- Geamia catedrala Azzizie – Tulcea;
- Monumentul Independenței – Tulcea;
- Biserica Sfântul Atanasie – Niculițel;
- Bisericuța Sfântul Gheorghe;
- Obeliscul din satul Crișan.

Subliniem faptul că multe din acestea se află chiar pe raza Comunei Sarichioi sau la maximum 30 km de aceasta.

Rezervații naturale din zona Sarichioi:

- Rezervația botanică "KorumTarla"
- Rezervația naturală "Dealul Bujorului"
- Rezervația naturală Varful Secarului
- Pădurea Babadag-Codru
- Muntele Consul
- Lacul Razelm
- Lacul Babadag

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Fig. 6 – Lacul Razelm

Resurse turistice antropice:

- *monumente și situri arheologice:* situl arheologic cetatea Enisala, platoul cu sculpturi, cetatea Ibida, cișmeaua Kalaigi,
- *monumente și ansambluri memoriale:* mausoleul lui Sari Saltuk Baba Dede, mormântul lui Ali Gazi Pasa,

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

- *așezări și vestigii culturale și edificii religioase*: mănăstirea Visterna, mănăstirea Codru, geamia turcească,
- *monumente, clădiri și ansabluri de arhitectură și istorie*: muzeul de artă tradițională Enisala, Casa Panaghia cu muzeul de artă orientală.

V. ECONOMIE, TURISM ȘI DOMENII CONEXE

A. Economia locală – date la 31.12.2021 (Top Firme)

a) *Numar agenti economici*

483 agenți economici

2,33% din totalul agenților economici din Județul Tulcea

b) *Cifra de afaceri*

299,6 milioane lei (68,1 milioane euro)

2,40% din cifra de afaceri din Județul Tulcea

c) *Număr angajați*

431 angajați

1,55% din totalul de angajați din Județul Tulcea

d) *Profit*

55,7 milioane lei (12,7 milioane euro)

4,69% din profitul net realizat în Județul Tulcea

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Cifra de afaceri - Top firme din Comuna Sarichioi, Judetul Tulcea dupa cifra de afaceri:

Nr.crt.	Denumire agent economic	Cifră de afaceri
1.	ABCDD CEREAL TRADING SRL, Sarichioi, Județul Tulcea	117,5 mil. lei (26,7 mil.euro)
2.	ECO LEG CUDALB SRL, Sarichioi, Județul Tulcea	16 mil. lei (3,6 mil. euro)
3.	GLIA DELTEI DUNĂRII S.R.L., Enisala-Sarichioi, Județul Tulcea	13,9 mil. lei (3,2 mil. euro)
4.	BIOLACT SRL, Sarichioi, Județul Tulcea	12,6 mil. lei (2,9 mil. euro)
5.	PONIDA SRL, Sarichioi, Județul Tulcea	10,5 mil. lei (2,4 mil. euro)

Domeniile cu cea mai mare cifră de afaceri din Comuna Sarichioi, Județul Tulcea:

Nr.crt.	Domeniu de activitate	Cifră de afaceri
1.	CAEN: 4621 - Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat	133,2 mil. lei (30,3 mil. euro)
2.	CAEN: 111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase	68,2 mil. lei (15,5 mil euro)
3.	CAEN: 4711 - Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	21,8 mil. lei (4,9 mil. euro)

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

4.	CAEN: 4690 - Comert cu ridicata nespecializat	12,6 mil. lei (2,9 mil. euro)
5.	CAEN: 4120 - Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	10,8 mil. lei (2,5 mil. euro)

Profit - Domeniile cu cel mai mare profit din Comuna Sarichioi ,Judetul Tulcea

Nr.crt.	Domeniu de activitate	Profit
1.	CAEN: 111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase	27,6 mil. lei (6,3 mil. euro)
2.	CAEN: 4621 - Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat	7,6 mil. lei (1,7 mil. euro)
3.	CAEN: 113 - Cultivarea legumelor si a pepenilor, a radacinoaselor si tuberculilor	4,4 mil. lei (995.813 euro)
4.	CAEN: 7112 - Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea	3,2 mil. lei (719.447 euro)
5.	CAEN: 161 - Activitati auxiliare pentru productia vegetala	3 mil. lei (689.979 euro)

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Număr de angajați - Top domenii de activitate din Comuna Sarichioi, Județul Tulcea după numărul de angajați:

Nr.crt.	Domeniu de activitate	Numar de angajați
1.	CAEN: 4120 - Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	81 angajati
2.	CAEN: 111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase	73 angajati
3.	CAEN: 4711 - Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	54 angajati
4.	CAEN: 4621 - Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat	29 angajati
5.	CAEN: 4211 - Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor	23 angajati

Sursa datelor: <https://www.topfirme.com/>

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

B. Turism

La nivel anului 2022, se înregistrează următoarea situație în ceea ce privește numărul de unități de cazare, precum și numărul de locuri de cazare.

Nr. crt.	Denumire unitate	Adresă	Capacitate de cazare >25 paturi (nr.paturi)	Băi cu duș (nr.)	Preparare hrană (nr.portii/zi)	Capacitate de servire >25 persoane (nr.locuri)
1	2	3	4	5	6	
1	Casa Filip din Sarichioi	Sarichioi	6	3	12	12
2	Pensiunea Rasvet	Sarichioi	6	4	8	8
3	Pensiunea Rustic	Sarichioi	4	4	8	8
4	Pensiunea „La Cupric”	Sarichioi	20	9	24	24
5	Rusko Lake View	Sarichioi	10	8	18	18
6	Pensiunea Poarta Apelor	Sarichioi	10	3	14	14
7	Casa Dima	Sarichioi	2	1	4	4
8	Camping Zorile Albe	Sarichioi	6	6	12	12
9	Delta Royal	Sabangia	10	10	20	20
10	Enisala Safari Village	Enisala	25	15	35	35
11	Casa „La Nea Lica”	Enisala	9	5	10	10
12	Pensiunea La Bunica	Enisala	3	3	6	6

Sursa datelor: Primăria Sarichioi

Tabel. Capacitatea de cazare turistica in functiune pe tipuri de structuri de primire turistica, Comuna Sarichioi, anul 2022, exprimată în Număr locuri-zile

Structuri de primire turistica	2018	2019	2020	2021	2022
Total	9,554	11,962	10,609	13,279	11,988
Sate de vacanta	1,952	4,896	2,944	5,856	4,896
Casute turistice	4,650	3,680	3,020	1,100	1,220
Pensiuni agroturistice	2,952	3,386	4,645	6,323	5,872

Sursa datelor: INSSE Tempo TUR103D

Se poate observa, o scădere a numărului de sosiri, respectiv de nopți de cazare, la nivelul structurilor – căsuțe turistice, aspect compensat de cel al pensiunilor agroturistice ce se află pe un trend crescător.

VI. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

A. Unități de învățământ

Rețeaua școlară a unităților de învățământ preuniversitar de stat din comuna Sarichioi, județul Tulcea, pentru anul școlar 2021 – 2022, astfel:

A) Unitatea de învățământ cu personalitate juridică:

Denumirea unității de învățământ	Școala Gimnazială
Localitatea	Sarichioi
Niveluri școlarizate	PRE, PRI, GIM
Adresa	Str. Principală, nr.484 A

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

B) Unități de învățământ fără personalitate juridică:

Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică	Școala Gimnazială Sarichioi
Denumire AR	Școala Gimnazială
Localitatea	Zebil
Niveluri școlarizate	PRE, PRI, GIM
Adresa	Zebil, Strada Principală nr.125
Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică	Școala Gimnazială Sarichioi
Denumire AR	Școala Primară
Localitatea	Enisala
Niveluri școlarizate	PRE, PRI
Adresa	Enisala, Strada Principală nr.186A
Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică	Școala Gimnazială Sarichioi
Denumire AR	Grădinița cu program normal
Localitatea	Sabangia
Niveluri școlarizate	PRE
Adresa	Sabangia, Strada Principală nr.128
Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică	Școala Gimnazială Sarichioi
Denumire AR	Grădinița cu program normal
Localitatea	Visterna
Niveluri școlarizate	PRE
Adresa	Visterna, nr.39

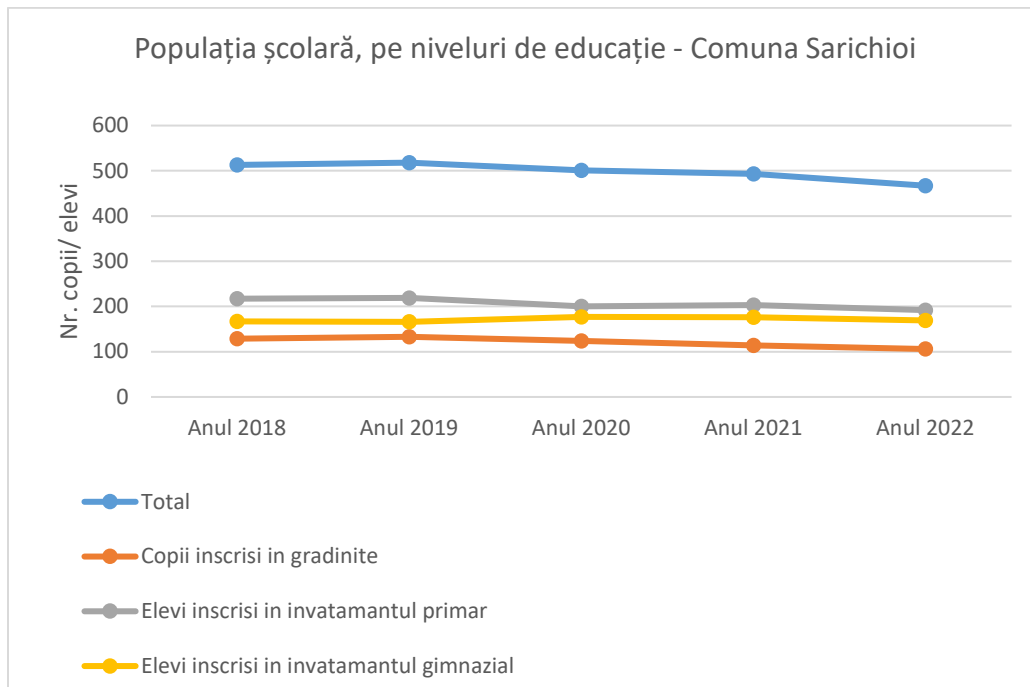
„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Niveluri de educație	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Total	513	518	501	493	467
Copii înscriși în grădinite	129	133	124	114	106
Elevi înscriși în învățământul primar	217	219	200	203	192
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	167	166	177	176	169

Sursa datelor: INSSE Tempo SCL103D

Se observă o scădere a populației școlare aspect ce se corelează și cu tendința crescătoare a indicelui de îmbătrânire la nivelul Comunei Sarichioi.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

B. Instituții culturale

Pe raza teritorială a comunei Sarichioi, județul Tulcea se regăsesc un număr de **4 Cămine culturale**, situate în următoarele sate: Cămin cultural Sarichioi, Cămin cultural Zebil, Cămin cultural Sabangia, Cămin cultural Enisala

Un important punct de atracție turistică, îl reprezintă **Cetatea Heracleea (Enisala)**. Situată pe malul celui mai mare lac de apă dulce din România, lacul Razelm, localitatea Sarichioi are un potențial turistic ridicat, dar nesemnificativ exploatat. Pe lângă elementele de potențial turistic natural, Cetatea Enisala (cu expunere la malurile celor 2 lacuri, Razelm și Babadag), existența a 2 muzee, unul în localitatea la Enisala și un altul în localitatea Zebil, constituie principalele obiective turistice în comuna Sarichioi.

Cetatea Enisala este situată în vecinătatea satului Enisala, pe un deal ce domină împrejurimile, la intersecția unor importante drumuri de apă și de uscat. Cetatea a fost construită de puterea imperială bizantină și de cea comercială genoveză la sfârșitul sec. XIII și începutul sec. XIV. În timpul lui Mircea cel Bătrân cetatea a trecut în stăpânirea Țării Românești, iar la sfârșitul domniei acestuia, când Dobrogea a fost cucerită de către turci, în cetate s-a instalat o garnizoană militară otomană. Cetatea propriu-zisă, de formă poligonală, ocupa o suprafață de aproximativ 0,3 ha; o a doua incintă, aproape complet demantelată, închidea un spațiu de cel puțin două ori mai mare decât cel cuprins în perimetrul incintei mici. Pe tronsonul păstrat al incintei mari se află cinci turnuri rectangulare. Ca element de arhitectură se impune bastionul porții principale cu arcadă dublă continuată cu o arcadă oarbă.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Amplasat în centrul localității Enisala, la 6 km de orasul Babadag și 51 km de Municipiul Tulcea, **muzeul** reprezintă o sinteză a gospodăriei tradiționale din nordul Dobrogei, zona lacului Razim, de la începutul secolului al XX-lea.

Ansamblul arhitectural cuprinde: casa cu chiler și câteva din anexele tipice pentru o gospodărie din aceasta zonă: bucătăria și cuptorul de vară, grajdul pentru animale, porumbarul, șoproanele, fântâna. Anexele gospodărești au fost reconstituite și au devenit acum spații de reprezentare a colecțiilor. Pot fi văzute: instrumentar agricol, căruțe pictate, tipic dobrogene; unelte pescărești, scule și produse de dogărie, fierarie, albinărit, olărit, instrumentar pentru industria casnică textilă. Interiorul locuinței relevă bogăția și frumusețea țesăturilor tradiționale.

Viața spirituală se concentrează în jurul celor patru **lăcașuri de cult** : două biserici lipovenești (cu hramurile de Sf. Vasile cel Mare – 14 ianuarie și de Nașterea Maicii Domnului – 21 septembrie), o biserică ortodoxă (cu hramul de Sf. Nicolae – 6 decembrie, construită în 1935) și o casă de rugăciuni baptistă. Căminul cultural permite proiectarea de filme, în incinta lui desfășurându-și activitatea un ansamblu folcloric lipovenesc și din când în când elevii școlii. Ca obiective naturale și turistice am putea enumera: Lacul Babadag, Lacul Razelm, Cetatea Heracleea-Enisala, Rezervația naturală Enisala cu o suprafață de 57 ha iar culturale: Casa țărănească Enisala, Cetatea Heracleea, Muzeul din localitatea Zebil unde se pot vedea obiecte și unelte gospodărești, etnografice, mobilier de patrimoniu, obiecte arheologice.

Alături de Roibu Pascale, Enăchescu Petre și mulți alți donatori de obiecte istorice din localitate, s-a întemeiat un veritabil muzeu: **Muzeul de Istorie și Etnografie Mihail Moruzov**. În urmă cu trei luni, în timpul lucrărilor de reabilitare a Școlii, s-au descoperit în pereții subsolului doi cilindri (unul metalic și unul din sticlă în care a fost găsit și originalul Hrisovului de temelie din 1937,

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

precum și reviste și monede ale timpului. Originalul Hrisovului va fi expus în muzeul din această instituție, iar o copie va fi imprimată pe frontispiciul școlii la terminarea reabilitării.

Fig. 7 – Biserica Lipovenească, Sarichioi

Evenimentele culturale care pot aduce un plus de valoare comunității printr-o promovare mai eficientă ar putea fi Festivalul **Pro Istoria Fest-Enisala**, **Hramul bisericii "Nașterea Maicii Domnului" Sarichioi**, **"Festivalul vinului pelin" Zebil**, **"Festivalul lacului Razelm "** Sarichioi. De asemenea pe raza comunei Sarichioi, își desfășoară activitatea asociația culturală Nekrasovți, C.U.I. 11187258, cu sediul în localitatea Sarichioi nr.691 B, comuna Sarichioi, județul Tulcea.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

C. Monumente istorice

Monumente istorice și arheologice

Informații prețioase, referitoare la vechimea locuirii în regiune și popoarele care s-au succedat în timp, ne sunt oferite de numeroasele descoperiri arheologice care au avut loc pe teritoriul comunei Sarichioi.

1. Arealul localității Sarichioi

La ieșirea din localitate spre Sabangia, între șosea și malul lacului Razim, s-au descoperit numeroase fragmente ceramice din epoca romană și o monedă de argint de pe timpul lui Filip Arabul, care atestă existența în acest punct a unei așezări din epoca romană (sec. II – III e.n.).

În aceeași zonă s-au efectuat, în anul 1988, săpături arheologice care au prilejuit descoperirea mai multor morminte de inhumăție din sec. XVII – XVIII. Se apreciază că necropola ar aparține unei populații românești stabile.

Vatra satului - În colțul muzeistic al școlii din localitate se găseau mai multe monede emise de împărați bizantini: Vasile al II-lea (976 – 1028), Mihail al IV-lea (1034 – 1041), Mihail al VII-lea (1071 – 1078) și Manuel I (1143 – 1180), descoperite în puncte diferite ale intravilanului Sarichioi. Numărul mare al pieselor și succesiunea aproape neîntreruptă atestă o populare a zonei în sec. X – XII.

Dealul Bursuci - La sud-est de localitatea Sarichioi, de-a lungul lacului Razim, se succed aproape neîntrerupt, pe o distanță de 2.5 km, începând de la marginea satului până în dreptul Insulei Gradiștea, bogate urme arheologice, provenind din sec. IV-II î.Hr.. până în perioada feudalismului.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

La marginea se sud-est a localității Sarichioi, cercetări arheologice efectuate în anul 1985 au identificat urme de locuire greco indigenă, atribuite sec IV-II î.Hr. (V.Lungu 1977).

La aproximativ 600 m sud de localitate, în punctul “La Grădină”, s-au descoperit urme de locuire din sec. IV – II î. Hr., constând din locuințe de suprafață, vetre deschise și numeroase fragmente ceramice grecești și getice, arme, podoabe, monede. Așezarea, în care este posibil să se includă și vestigiile menționate mai sus, datează din sec. IV – II î. Hr. .

În cadrul săpăturilor menționate mai sus au fost identificate și vestigii sporadice aparținând epocii bronzului (cultura Nouă), insuficiente însă pentru încadrarea tipologică a sitului.

În punctul numit de localnici “La Bursuci”, situat la 2,5 km sud de Sarichioi, a fost cercetată în anul 1977 o așezare neolitică cu necropolă aferentă, aparținând unei faze de tranziție de la cultura Boian la cultura Gumelnița. În cursul săpăturilor au apărut și materiale arheologice feudal-timpurii, care atestă existența unei așezări datând din sec. X – XI. Totodată, din aceeași zonă provin trei monede tătărești și un ducat de la Mircea cel Bătrân, ce sugerează o locuire atribuită sec. XIV – XV.

La 1 km sud de localitatea Sarichioi, pe ambele părți ale DJ 222 și pe ambii versanți ai văii Sărătura, a fost localizată o așezare romană (sec. I – IV d.Hr.). În vecinătatea obiectivului menționat mai sus a fost semnalată existența unei așezări feudal-timpurii din sec. IX-XI (Vasilica Lungu). În raza satului Sarichioi au fost identificate mai multe movile reprezentând morminte, din epoca bronzului sau feudalism.

La cca. 1 km sud de Sarichioi și 1,3 km vest de DJ, pe Dealul Țapi, se află un grup de trei movile reprezentând tumuli funerari, din epoca bronzului și epoca medievală timpurie (Gh. Mănucu-Adameșteanu și Vasilica Lungu, în săpăturile arheologice din anul 1988).

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

La cca. 0,5 km de limita sud-vestică a localității Sarichioi și la aprox. 300 m vest de DJ 222 s-au descoperit (în 1988) două movile ce adăposteau morminte din epoca bronzului, cu camere funerare construite din bârne de lemn (Gh. Mănucu-Adameșteanu și Vasilica Lungu).

La cca. 750 m de limita vestică a intravilanului Sarichioi și la cca. 200 m sud de DJ 222 a fost descoperită o movilă ce adăpotea înmormântări din epoca bronzului și feudalismul timpuriu (Gh. Mănucu-Adameșteanu și Vasilica Lungu).

La aproximativ jumătatea distanței dintre localitățile Sarichioi și Zebil, și respectiv 1 km nord de DJ 222, se află două movile cu înălțimea de 1,5 – 2,5 m și diametrul de 35 – 50 m, ce adăpostesc morminte, datate în epoca bronzului (Gh. Mănucu-Adameșteanu și Vasilica Lungu – săpături arheologice efectuate în 1989).

La cca 2 km nord-vest de limita nordică a localității Sarichioi, pe un platou cu altitudinea de 100 m, în punctul numit “Trei Movile” se află un grup de 5 movile cu înălțimea variind între 1,5 – 2 m și diametrul între 50 – 60 m.

La aproximativ 1 km nord de punctul “Trei movile”, pe latura nord-estică a unei platforme cu altitudinea de 100 m, se află un șir de 4 movile, cu orientare nord-vest – sud-est.

2. Arealul localității Enisala

Punctul La biserică - Pe latura de vest a intravilanului Enisala se înscriu mai multe obiective arheologice, datate din epoca bronzului până în evul mediu.

Cu ocazia cercetării necropolei medievale din punctul “La biserică” a apărut un vas de lut modelat cu mâna, atribuit epocii bronzului. Singularitatea descoperirii și lipsa unui context contemporan

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

fac imposibilă, deocamdată, încadrarea tipologică a obiectului semnalat de Gh. Mănucu-Adameșteanu.

În aceeași zonă, de-o parte și de alta a DJ 222 A, au fost identificate urme de locuire din sec. VI – V î.Hr., cu ocazia cercetării necropolelor daco-romană și medievală din acest punct .

În același perimetru, la cca. 100 m sud de DJ 222 A au fost descoperite fragmente ceramice și monede romane din sec. I î.Hr.

Deosebit de importantă pentru cunoașterea procesului de romanizare și înțelegerea unor aspecte spirituale ale civilizației daco – romane, a fost cercetarea necropolei birituale daco-romane (peste 150 morminte de incinerare și inhumație) din sec. II – III e.n.

Între terenul de fotbal și marginea de vest a satului s-au descoperit, o necropolă medievală, cuptoare menajere din lut și numeroase fragmente ceramice databile în sec. VIII – IX e.n.

În perioada 1977 – 1981, în același perimetru s-au efectuat săpături arheologice sistematice, care au dus la evidențierea celei mai mari necropole medievale din Dobrogea (sec. XV – XVIII). Pe baza ritualului de înmormântare și a unui inventar funerar foarte bogat, necropola a putut fi atribuită unei populații românești stabile.

Vatra satului - Între centrul actual al localității și marginea sa vestică au apărut vestigiile unui important nucleu de locuire din perioada romană (sec. I – IV), semnalat prin abundența materialului ceramic aflat în stratul superficial al solului.

De asemenea de pe teritoriul actual al localității (loc neprecizat), provine un tezaur de monede din sec. XV – XVII.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Punctul Peștera - Pe latura de nord a localității, pe un promontoriu ce înaintează în apele lacului Babadag, sunt încă vizibile vestigiile unei cetăți romane, cunoscută de localnici sub numele de “Peștera”. Amplasamentul său era cunoscut încă de la sfârșitul sec. XIX, dar nu s-au întreprins niciodată cercetări arheologice. Pe baza ceramicii și monedelor descoperite întâmplător în perimetrul cetății, obiectivul a fost atribuit sec. IV – VII e.n.

Punctul Palanca - Arealul “Palanca”, situat în partea de nord-est a localității Enisala, este deosebit de bogat în urme arheologice. În cursul săpăturilor arheologice efectuate în acest punct s-au găsit fragmente ceramice izolate, aparținând culturii neolitice Hamangia.

În anul 1978 s-au efectuat săpături arheologice care au surprins locuințe și gropi. De la suprafața terenului s-au recoltat fragmente de amfore grecești din sec. IV – II î.e.n..

Pe un promontoriu stâncos situat pe malul sudic al lacului Babadag, cu ocazia construirii digului și a DJ 222 a fost distrusă o mică fortificație romană (burgus). În zona învecinată au fost recuperate de la suprafața solului numeroase fragmente arheologice din epoca romană: obiecte de ceramică, monede, piese sculpturale.

Tot cu prilejul săpăturilor arheologice efectuate în 1978 au fost descoperite fragmente ceramice din feudalismul timpuriu (sec. X – XI) și o monedă bizantină emisă de împăratul Mihail IV (1034 – 1041).

Cu același prilej au fost descoperite urme arheologice (locuințe, gropi menajere, morminte) atestând existența unui nucleu de locuire (așezare și necropolă) din epoca medievală (sec. XIV - XV).

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Arealul Văii Netului - Săpături arheologice sistematice, din perioada 1968 – 1976, de pe Valea Netului, situată la cca. 3 km sud de sat, într-o zonă împădurită, au identificat existența unei necropole birituale (incinerăție și inhumație) și mixte (morminte plane și în tumuli), amplasate pe ambii versanți ai văii. Pe baza observațiilor de rit și ritual, și a bogatului inventar descoperit în morminte (ceramică grecească pictată cu firnis negru, piese vestimentare și podoabe din bronz și de sticlă, obiecte de toaletă, arme), necropola a fost încadrată în sec. V-VI î.Hr. și atribuită unei populații autohtone, a cărei așezare este probabil amplasată în apropiere, pe unul din dealurile împădurite din zonă. De remarcat faptul că este vorba de una din cele mai mari necropole geto-dace cercetate în România.

Arealul Cetății medievale - Situată pe o culme stâncoasă, cu altitudinea de 114 m, la est de localitatea Enisala, cetatea medievală (cunoscută și sub numele de cetatea Heracleea) beneficiază de o poziție strategică, care-i permite, supravegherea atât a Lacului Razim cât și a intrării în Lacul Babadag. Are formă patrulateră, cu laturile variind între 32 și 47 m. Zidul de incintă, gros de 2,20 m este dotat cu turnuri, iar pe latura de sud se află poarta. Zidurile se mai păstrează și astăzi până la o înălțime apreciabilă (5 – 10 m) ceea ce face ca monumentul să fie vizibil de la mare distanță.

Cercetările arheologice practicate de-a lungul anilor în incinta cetății și în afara ei, pe panta dinspre Lacul Razim, au scos la iveală urme de locuire (fragmente ceramice, piese de podoabă, monede, urme de construcții) din mai multe epoci istorice: ultima parte a epocii bronzului, prima parte a epocii fierului (Hallstatt), perioada romană, epoca mediavală. Cetatea, ale cărei ruine impresionează și astăzi, a fost construită în sec. XIII (fiind atribuită genovezilor) și a funcționat până în timpul domniei lui Mircea cel Bătrân, când a fost cucerită de Imperiul Otoman (1417). Denumirea cetății este încă incertă, întrucât documentele cartografice și de cancelarie ale vremii consemnează în acest punct diferite toponime.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

3. Arealul localității Sabangia

Vatra satului - Într-un loc neprecizat din intravilanul localității provine un celt (topor) din epoca bronzului. În perimetrul fostului S.M.A. Sabangia au fost scoase la lumină câteva morminte de incinerare, în ulcioare amforoidale, făcând parte dintr-o necropolă daco-romană din sec. I – III. Informații culese de la locuitori, de către Gh. Mănucu Adameșteanu.

În colțul de nord-vest al localității au fost descoperite, cu ocazia diferitelor lucrări gospodărești, monede romane provenind de la împărații Valentinian I (364 – 367), Iustinian I (532 – 537) și Mauriciu Tiberiu (587 – 588). Pe baza acestor descoperiri ar putea fi localizată în acest sector, o așezare din sec. IV – VI (Gh. Mănucu Adameșteanu)

Punctul Fântâna Ialnăscu - Între acest punct, situat la aproximativ 3 km nord de Sabangia, la est de DJ 222, pe malul lacului Agighiol, au fost recoltate numeroase materiale arheologice aparținând unor epoci diferite. Fragmente ceramice și topoare de piatră semnaleză existența unei așezări neolitice. Prezența la suprafața solului, a unor fragmente de ceramică autohtonă și grecească, a fost datată ca aparținând secolului IV î.e.n., respectiv celei de-a doua perioade a epocii fierului (La Tene). Alte fragmente ceramice și câteva monede descoperite aici, indică prezența unei așezări romane, din sec. I- IV. Urme similare (ceramică și două monede de la împărații bizantini Vasile al II-lea (976 – 1028) și Mihail al IV-lea (1034 – 1041) atestă existența unei așezări, în acest punct, de la începuturile evului mediu (Gh. Mănucu Adameșteanu, Vasilica Lungu).

4. Arealul localității Visterna

Vatra satului - Pe latura de nord, satul actual se suprapune peste o așezare romană din sec. II – IV, din care s-au recuperat mai multe chiupuri întregi (Gh. Mănucu Adameșteanu).

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

La intrarea în sat dinspre Babadag s-au găsit întâmplător mai multe urme, aparținând unei necropole geto-dace din sec. I –III. Din perimetrul intravilanului actual (loc neprecizat) provine un tezaur otoman format din 101 monede de argint (sec. XVIII).

5. Arealul localității Zebil

Pentru localitatea Zebil arheologia nu ne oferă prea multe date din perioada antică. Știm doar că mozaicul roman descoperit la Constanța (sec. IV – VI) a fost construit și cu piatră extrasă din cariera de la Zebil, prin urmare aflăm indirect de existența unei locuiri în acest areal, în perioada romană, iar de pe harta lui Idrisi, din anul 1154 aflăm despre o așezare medievală, numită Istlifanus, localizată pe teritoriul actual al satului Zebil.

SARICHIOI - Repertoriul Arheologic Național (RAN)

Cod RAN	Denumire	Categorie	Tip	Componente sit	Cronologie
161197.01	Situl arheologic de la Enisala - Palanca. Situl se află la limita de NE a localității, la poalele cetății Enisala, în apropierea fermei piscicole, pe partea dreaptă a drumului către Sarichioi, pe malul lacului Razelm.	locuire; descoperire funerară	așezare; necropolă	așezare, Necropolă	Epoca medievală, Eneolitic, Epoca bronzului, Neolitic, Hallstatt, Latène, Epoca romană / sec. XIII - XV, sec. X - XI, sec. XIII - XIV, sec. IV - II a. Chr.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

161197.1	Descoperiri monetare de la Enisala - Cetatea Peștera. Descoperirile monetare au fost identificate la V de sat.	descoperire izolată	artefact	monedă	Epoca romană, Neprecizată
161197.06	Cetatea medievală de la Enisala - Dealul Cetății Heracleea. Cetatea este situată pe dealul Cetății Eraclia, la cca 1,5 km NE de centrul satului Enisala, pe malul lacului Razelm.	fortificație	cetate de piatră	Așezare, Cetate	Hallstatt, Epoca medievală / secolele al XII-lea-al V-lea a. Chr., sfârșitul secolului al XIII-lea - începutul secolului al XIV-lea, a doua jumătate a secolului al XIV-lea - secolul al XVII-lea
161197.08	Fortificația romano-bizantină de la Enisala. Fortificația se află la 8 km E de fortificația de la Peștera.	construcție defensivă	fortificație de pământ	Fortificație	Epoca romano-bizantină / sec. IV-VI

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

161197.04	Așezarea medievală de la Enisala - partea de S a localității. Cetatea se află în partea sudică a satului delimitată de drumul județean Enisala – Babadag, intravilan.	locuire; descoperire funerară	așezare; necropolă	Necropolă, așezare	Epoca medievală / sec. XV - XVII
161197.02	Cetatea romano-bizantină de la Enisala - Peștera. Cetatea se află pe latura de nord a satului Enisala, pe malul sudic al lacului Babadag.	cetate	cetate	necropola, Fortificatie	Epoca romano-bizantină / sec. IV - VI, sec. IV - VII
161197.03	Situl arheologic de la Enisala - Vatra satului. Situl se află între centru localității și limita de V a satului, intravilan.	locuire	așezare	neprecizat, Așezare rurală	Epoca medievală, Epoca romană / sec. X - XII, XVII, sec. I - IV
161197.05	Situl arheologic de la Enisala - La Biserică. Sector V intravilan și extravilan, la extremitatea vestică a satului, la 20 și 200 de m sud de drumul județean ce unește Enisala de Babadag	locuire; descoperire funerară	așezare; necropolă	Necropolă, așezare	Epoca romană, Latène, Epoca medievală, Epoca bronzului / sec. II - III, sec. VI - V a. Chr. - sec. I p. Chr., sec. VIII - IX

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

161197.07	Necropola La Tène de la Enisala - Valea Netului. Necropola este localizată cca. 3 km S de sat.	descoperire funerară	necropolă	Necropolă	Latène / sec. V - IV a. Chr.
161197.11	Așezarea romană de la Enisala. Așezarea romană de la Enisala se află la SV de comună.	locuire	așezare	Așezare	Epoca romano-bizantină
161222.01	Așezarea Latène de la Zebil	locuire	așezare	Așezare, Mormânt	Latène / sf. sec. V - încep. sec. IV- sec. II a.Chr.
161222.02	Descoperiri monetare la Zebil - Grădiștea-Cetate	descoperire izolată	artefact		Epoca romană / sec I-VI
161188.11	Tumuli grupați (3) de la Sarichioi - Dealul Țapi. la 1 km S de sat și 1,3 km V de DJ 222	descoperire funerară	tumul	Grup de tumuli	Necunoscută
161188.07	Așezarea hallstattiană de la Sarichioi - La Bursuci. la 2,5 km S de sat, zonă peninsulară delimitată de lacurile Babadag și Razelm	locuire	așezare	Așezare	Hallstatt
161188.04	Așezarea rurală romană de la Sarichioi - Valea Sărătura. la 1,5 km S de sat	locuire	așezare	Așezare rurală	Epoca romană / sec. II-III

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

161188.03	Situl arheologic de la Sarichioi - Dealul Bursuci. la limita de S a intravilanului, spre Enisala, pe dealul Bursuci	locuire	așezare	așezare	Eneolitic, Neolitic, Epoca bronzului, Latène, Epoca medievală, Hallstatt / sec. IV - II a. Chr., sec. X-XI, sec. XIV-XV
161188.02	Așezarea medievală timpurie de la Sarichioi - Vatra satului. intravilan, în vatra satului	locuire	așezare	Așezare	Epoca medievală / sec. X-XII
161213.01	Așezarea romană de la Visterna. Intravilan pe latura de N,	locuire	așezare	Așezare	Epoca romană / sec. II-IV
161213.02	Necropola romană de la Visterna. Intravilan, sector de SE,	descoperire funerară	necropolă	Necropolă	Epoca romană / sec. II-III
161204.03	Necropola romană de la Sabangia-fostul SMA. în incinta SMA, intravilan	descoperire funerară	necropolă	Necropolă	Epoca romană / sec. II-III
161204.02	Așezarea romano-bizantină de la Sabangia-în NV intravilan. sector de NV, intravilan	locuire	așezare	Așezare	Epoca romano-bizantină / sec. IV-VI
161197.09	Depozitul hallstattian de la Enisala -Șantarla	descoperire izolată	depozit		Hallstatt / sec. IV-V î.e.n

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!Instrumente Structurale
2014-2020

161188.01	Situl arheologic de la Sarichioi-în partea de N a localității. limita de N a intravilanului	locuire; descoperire funerară	așezare; necropolă	Așezare rurală, Necropolă	Epoca romană, Epoca medievală / sec. II-III, sec. XVII-XVIII
161188.08	Tumulii grupați (5) de la Sarichioi. cca. 2 km NV de limita de N a satului	descoperire funerară	tumul	Grup de tumuli	Necunoscută
161188.06	Tumulul de la Sarichioi. 1 km S de limita intravilanului și 500 m V de DJ 222	descoperire funerară	tumul	Tumul	Necunoscută
161188.05	Așezarea medievală timpurie de la Sarichioi. la 1 km S de sat, 500 m V de DJ 222	locuire	așezare	Așezare	Epoca medievală / sec. IX-XI
161188.1	Situl arheologic de la Sarichioi. câmpia litorală din apropierea lacului Razim	locuire	așezare	Așezare	Epoca medievală, Epoca romană / sec. II-IV a. Chr
161188.09	Tumulii grupați (4) de la Sarichioi. cca. 3 km N de sat	descoperire funerară	tumul	Grup de tumuli	Necunoscută

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Conform Institutului Național al Patrimoniului, în Comuna Sarichioi se află mai multe monumente istorice.

SARICHIOI - Lista Monumentelor Istorice 2015

Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
TL-I-s-B-05780	Situl arheologic Enisala, punct "Palanca"	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Extravilan, între „Palanca” și Cetatea Enisala, la NE de sat, în extremitatea sa nordică, parțial în UAT Babadag	
TL-I-m-B-05780.01	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Extravilan, între „Palanca” și Cetatea Enisala, la NE de sat, în extremitatea sa nordică, parțial în UAT Babadag	sec. XIV - XV, Epoca medievală
TL-I-m-B-05780.03	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Extravilan, între „Palanca” și Cetatea Enisala, la NE de sat, în extremitatea sa nordică, parțial în UAT Babadag	sec. X - XI, Epoca medievală timpurie
TL-I-m-B-05780.04	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Extravilan, între „Palanca” și Cetatea Enisala, la NE de sat, în extremitatea sa nordică, parțial în UAT Babadag	Epoca romană
TL-I-m-B-05780.05	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Extravilan, între „Palanca” și Cetatea Enisala, la NE de sat, în extremitatea sa nordică, parțial în UAT Babadag	sec. IV - II a. Chr., Latène, Cultura geto-dacică
TL-I-m-B-05780.06	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Extravilan, la NE de sat, în extremitatea sa nordică, parțial în UAT Babadag	Hallstatt, Cultura Babadag
TL-I-m-B-05780.07	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Extravilan, la NE de sat, în extremitatea sa nordică, parțial în UAT Babadag	Neolitic, Cultura Hamangia
TL-I-s-B-05781	Fortificație	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"Peștera”, în marginea de NV a satului Enisala, pe malul de S al lacului Babadag	sec. IV - VII, Epoca romano-bizantină

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

TL-I-s-B-05782	Așezare rurală	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Intravilan Enisala, între centrul și limita de V a satului	sec. I - IV p. Chr., Epoca romană
TL-I-s-B-05783	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Intravilan Enisala	sec. XV - XVII, Epoca medievală
TL-I-s-B-05784	Situl arheologic de la Enisala, punct "La Biserică"	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"La Biserică", intravilan, sector V, de o parte și de alta a DJ Enisala-Babadag	
TL-I-m-B-05784.01	Necropolă	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"La Biserică", extravilan, cca 200-250 m SSV de localitate, la E de necropola birituală	sec. XV - XVIII, Epoca medievală
TL-I-m-B-05784.02	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"La Biserică", sector SV, intravilan și, parțial, extravilan, de o parte și de alta a DJ Enisala-Babadag	sec. VIII - IX, Epoca migrațiilor
TL-I-m-B-05784.03	Necropolă birituală daco-romană	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"La Biserică", extravilan, cca 700 m SSV de localitate și cca. 500 m S de DJ Enisala-Babadag	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
TL-I-m-B-05784.04	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"La Biserică", sector SV, intravilan și, parțial, extravilan, de o parte și de alta a DJ Enisala-Babadag	sec. VI - V a. Chr., Latène, Cultura geto-dacică
TL-I-m-B-05784.05	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"La Biserică", sector SV, intravilan și, parțial, extravilan, de o parte și de alta a DJ Enisala-Babadag	Epoca bronzului
TL-I-s-A-05785	Situl arheologic "Cetatea Enisala"	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Cca. 1 km NE de Enisala, pe malul lacului Razelm	
TL-I-m-A-05785.01	Cetatea Enisala	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Cca. 1 km NE de Enisala, pe malul lacului Razelm	sec. XIV - XV, Epoca medievală
TL-I-m-A-05785.02	Așezare	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	Cca. 1 km NE de Enisala, pe malul lacului Razelm	Hallstatt

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

TL-I-s-B-05786	Necropolă	sat ENISALA; comuna SARICHIOI	"Valea Netului", la cca. 3 km S de satul Enisala	sec. V - IV a. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
TL-I-s-B-05893	Situl arheologic de la Sabangia	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	"La Fântâna Ialnăscu", la cca. 2 km N de sat, între DJ Sabangia-Agighiol și malul vestic al lacului Agighiol, parțial și în UAT Valea Nucarilor	
TL-I-m-B-05893.01	Așezare	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	"La Fântâna Ialnăscu", la cca. 2 km N de sat, între DJ Sabangia-Agighiol și malul vestic al lacului Agighiol, parțial și în UAT Valea Nucarilor	sf. sec. X - înc. sec. XI, Epoca medievală timpurie
TL-I-m-B-05893.02	Așezare	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	"La Fântâna Ialnăscu", la cca. 2 km N de sat, între DJ Sabangia-Agighiol și malul vestic al lacului Agighiol, parțial și în UAT Valea Nucarilor	sec. I - IV p. Chr., Epoca romană
TL-I-m-B-05893.03	Așezare	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	"La Fântâna Ialnăscu", la cca. 2 km N de sat, între DJ Sabangia-Agighiol și malul vestic al lacului Agighiol, parțial și în UAT Valea Nucarilor	sec. IV a. Chr., Latène, Cultura geto - dacică
TL-I-m-B-05893.04	Așezare	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	"La Fântâna Ialnăscu", la cca. 2 km N de sat, între DJ Sabangia-Agighiol și malul vestic al lacului Agighiol, parțial și în UAT Valea Nucarilor	Neolitic
TL-I-s-B-05894	Așezare romană	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	Intravilan, sector NV și, parțial, extravilan	sec. IV - VI p. Chr., Epoca romano-bizantină
TL-I-s-B-05895	Necropolă	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	Intravilan, sector SV, în incinta fostului SMA	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
TL-I-s-B-05904	Tumuli aliniați NV-SE (4)	sat SABANGIA; comuna SARICHIOI	La 1 km N de punctul "Trei Movile"	
TL-I-s-B-05896	Situl arheologic de la Sarichioi	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI		
TL-I-m-B-05896.01	Necropolă	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	Intravilan, limita de N	sec. XVII - XVIII, Epoca

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

				medievală târzie
TL-I-m-B-05896.02	Așezare rurală	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	Intravilan, limita de N	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
TL-I-s-B-05897	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	Intravilan	sec. X - XII, Epoca medievală timpurie
TL-I-s-B-05898	Situl arheologic de la Sarichioi, punct "Dealul Bursucului"	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Bursucului", de la limita de S a intravilanului până la cca. 2,5 km S de localitate, pe malul lacului Razelm	
TL-I-m-B-05898.01	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Bursucului", de la limita de S a intravilanului până la cca. 2,5 km S de localitate, pe malul lacului Razelm	sec. XIV - XV, Epoca medievală
TL-I-m-B-05898.02	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Bursucului", de la limita de S a intravilanului până la cca. 2,5 km S de localitate, pe malul lacului Razelm	sec. X - XI, Epoca medievală timpurie
TL-I-m-B-05898.03	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Bursucului", de la limita de S a intravilanului până la cca. 2,5 km S de localitate, pe malul lacului Razelm	sec. IV - II a. Chr., Latène getic, Cultura geto - dacică
TL-I-m-B-05898.04	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Bursucului", la cca. 1,5 km S de localitate, pe malul lacului Razelm	Hallstatt, Cultura Babadag
TL-I-m-B-05898.05	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Bursucului", la cca. 800 m S de localitate, pe malul lacului Razelm	Epoca bronzului târziu, Cultura Noua
TL-I-m-B-05898.07	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Bursucului", la cca. 2,5 km S de localitate, pe malul lacului Razelm	Neolitic, Cultura Boian
TL-I-s-B-05899	Așezare rurală	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	La 1 km S de sat, de o parte și de alta a DJ Sarichioi-Enisala, pe ambii versanți ai văii Sărătura	sec. II - III, Epoca romană

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

TL-I-s-B-05900	Așezare	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	La 1 km S de sat, 500 m V de DJ Sarichioi- Enisala	sec. IX - XI, Epoca medievală timpurie
TL-I-s-B-05901	Tumul	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	La 1 km S de limita intravilanului satului Sarichioi și 500 m V de malul lacului Razelm, la cea mai înaltă cotă a Dealului Bursucului	
TL-I-s-B-05902	Tumuli grupați (3)	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	"Dealul Țapi", la 1 km S de satul Sarichioi și 1,1 km V de DJ Sarichioi-Enisala	sec. IV-III a. Chr., Latene
TL-I-s-B-05903	Tumuli grupați (5)	sat SARICHIOI; comuna SARICHIOI	Între 1,6 - 2 km NV de limita de N a satului, în punctul "Trei Mobile"	
TL-I-s-B-05960	Așezare	sat VISTERNA; comuna SARICHIOI	Extravilan și, parțial, intravilan, până la cca. 100 m N de localitate, la E de DJ Visterna-Babadag	sec. II - IV p. Chr., Epoca romană
TL-I-s-B-05961	Necropolă de incinerare	sat VISTERNA; comuna SARICHIOI	Extravilan, cca. 100 m N de localitate și cca. 150 m E de DJ Visterna-Babadag	sec. I - III p. Chr., Epoca romană

Sursa: Ministerul Culturii, Lista monumentelor istorice 2015

D. Activitate culturală și sportivă

Evenimentele culturale care aduc un plus de valoare comunității printr-o promovare mai eficientă ar putea fi Festivalul Pro Istoria Fest-Enisala, Hramul bisericii "Nașterea Maicii Domnului" Sarichioi, "Festivalul vinului pelin" Zebil, "Festivalul lacului Razelm" Sarichioi.

Festivalul Florilor de tei

Festivalul „Flori de Tei” este un eveniment anual al cărui primă ediție a avut loc în anul 2012. Manifestările au loc la marginea Pădurii Babadag și se desfășoară la începutul lunii iunie, de regulă în primul week-end al lunii. Programul cuprinde evenimente diverse, spectacole de folclor și muzică de diverse genuri.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Festivalul „Enisala – unitate la cetate”

Cetatea Enisala este cel mai vizitat obiectiv turistic din județul Tulcea și se află la 7 km de orașul Babadag. Monument de arhitectură militară unic în România, cetatea a fost construită de genovezi în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, apoi, pentru o scurtă perioadă, a revenit domnitorului român Mircea cel Bătrân, care a pierdut-o în favoarea Imperiului Otoman.

Cetatea Enisala găzduiește în luna **august**, în al 3-lea weekend, un eveniment încărcat cu activități recreative, manifestări culturale și artistice definitorii pentru Județul Tulcea, spectacole folclorice, concerte extraordinare de muzică pop, rock și folk susținute de artiști consacrați dar și interpreți, formații și ansambluri locale.

Cu scopul de a promova Județul Tulcea, din respect pentru trecut, pentru istorie și pentru poveștile comunității tulcene, festivalul își propune să atragă an de an atât locuitorii cât și turiștii la un eveniment spectaculos: **FESTIVALUL ENISALA**, ce se va desfășura sub sloganul „**UNITATE LA CETATE**”

Enisala Fortress

În data de 06 august 2022 s-a desfășurat ediția a VIII-a a competiției ENISALA FORTRESS, cursa ciclistă de șosea pe distanța de 72 km care tranzitează și orașul Babadag. Competiția este organizată de Clubul de ciclism Pelican Bike și Direcția de sport Tulcea în parteneriat cu Primăria Jurilovca. Traseul parcurs este de 66 km.

Festivalul borșului lipovenesc

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Este cea mai mare sărbătoare de profil din Dobrogea și are loc în ultimul weekend din luna august în comuna Jurilovca, la 25 km de Sarichioi. Preparatul vedetă, borșul de pește, este gătit în nu mai puțin de 60 de ceaune, fiind nevoie de peste zece tone de pește, pescuit din Lacul Razim sau din ghiolul Babadag. Cei care doresc să încerce rețete noi preparate din pește au la dispoziție nu mai puțin de 40 de standuri unde se prepară peștele în diverse moduri: la grătar, pe plită. Există, de asemenea, sarmale și pârjoale din pește, dar și burger de pește.

Raliul Deltei

Raliul Deltei Dunării se organizează în fiecare an, la începutul lunii iunie, și participă atât echipaje naționale, cât și internaționale. Raliul Deltei Dunării reprezintă a V-a etapa din FIA European Rally Trophy și a III-a din Campionatului Național de Raliuri Dunlop.

E. Datini și obiceiuri

Baterea alviței

Un obicei care se practică la Lăsatul Secului de Paști, o practică magică ce are ca scop aflarea norocului și a ursitei. În ce constă acest obicei: un grup de copii/adolescență se strâng în cerc și încearcă să prindă cu gura, fără să se ajute de mâini, o alviță legată cu sfoară de un cui bătut în grindă. Toți cei care reușeau să muște din alviță, își puneau o dorință, și aveau credință că vor fi însoțiți de noroc, iar tinerii că se vor căsători.

Paparuda Un obicei foarte îndrăgit, în special de copii și tineri, care se practică în a treia zi de Paști, în multe locuri din sudul României. Practicarea acestuia are rolul de a invoca ploaia prin

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

ritualul stropitului cu apă a tuturor participanților în alai. În tradiție, se credea că era suficient să imiți ploaia pentru producerea ei. Obiceiul constă în grupuri de femei, tinere sau bătrâne, gătite cu flori sau ramuri verzi, care intră în gospodării și cântă și dansează, iar apoi gazdele le udă cu apă rece. Există credința că măștile verzi (florile, frunzele) vor influența bogăția culturilor.

Caloianul

Un obicei practicat tot după Paște și care face trimitere la ritualul zeului care moare și învie. Caloianul era o păpușă realizată din lut și care era îngropată și lăsată în câmp, iar după 9-40 zile era dezgropată și ruptă în bucăți, iar bucățile aruncate pe câmp. Se credea că, păpușa îngropată în pământ, Caloianul, putea influența, la fel ca zeul antic, bogăția culturilor și regenerarea vegetației. Caloianul, la fel ca și Păparuda, sunt ritualuri practicate pentru fertilitatea pământului.

Focurile de mucenici

Ritual practicat în ziua de 9 Martie, dimineața zilei de Mucenici, și care înseamnă incinerarea simbolică a spiritului iernii și renașterea spiritului verii. Copiii scormoneau cu bețele prin foc, iar mamele împrăștiau cenușă în jurul casei și ogradei. Focurile de Mucenici aveau mai multe funcții: de purificare (curățirea de forțele malefice în ultima zi a anului vechi și prima zi a noului an), preventivă (întâmpinarea neplăcerilor provocate de șerpi și insecte pe timp de vară), fertilizarea grădinilor, viilor și livezilor prin împrăștierea cenușii. Întrucât erau aprinse cu prilejul echinocțiului de primăvară (pe stil vechi), se crede că Focurile de Mucenici aveau principala menire de a ajuta Soarele să se ridice tot mai sus pe cer, pentru a depăși echilibrul perfect dintre lumină și întuneric.

Oleleul Practicat în timpul sărbătorilor de iarnă, Oleleul este căpetenia unei cete formată din băieți și bărbați tineri care pleacă la colindat străbătând ulițele. Oleleul este costumat cu o mască roșie cu gura mare și dinți mari firoși, cu coarne care sunt legate între ele cu ardei roșii iuți, iar

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

pe deasupra poartă o șubă voluminoasă din blană de oaie. Costumația în sine este înspăimântătoare întrucât are rolul de a speria. Copiii ies la porți să îl vadă și se iau după el, iar uneori, oleleul se întoarce și se face spre ei, iar copiii țipă și fug încântați. Oleleul și ceata lui de colindători merg doar la casele celor înstăriți și gospodari, unde sunt primiți cu veselie și mândrie de gazde, primesc bani și sunt așezați la masă. Cel care a avut rolul de oleleu, nu intră în biserică și nu se spovedește tot anul acela.

Semănatul Tot un obicei de iarnă, „semănatul”, se practică în ajun, noaptea sau dimineața de Anul Nou. Obiceiul este practicat de copii, tineri și bărbați, „semănători”, fiecare având în buzunar o mână de orez, grâu sau porumb pentru semănat. Se cântă niște versuri populare despre semănat, și există credință că în funcție de primul intrat pe ușă, fată sau băiat, aceluia gospodar urmează să i se nască un fiu sau o fiică, dar și că vă avea în ograda pui de animale femele sau masculi. Gospodăriile unde locuiesc fete de măritat, accepta doar „semănători” chipeși și sănătoși. Semănătorii aruncă semințele în casă, în ogradă și peste oameni, iar apoi nu se mai mătură casa.

Cucii Reprezintă un ritual de purificare și fertilizare a spațiului și timpului, practicat numai în sud-estul țării în prima zi după Lăsatul Secului, prin practica magică a Bătutului, de către feciorii și bărbații tineri și în putere, mascați și deghizați în ciudate reprezentări zoomorfe. În prima dimineață după Lăsatul Secului, „cucii” alergau pe ulițe după copii, femei și bărbați pe care îi atingeau sau chiar trânteau la pământ uneori. Seara se strângeau și colindau din casă în casă pentru a încinge câte o horă. Se credea că prin intermediul măștii și zgomotul clopotului, „cucul” alunga spiritele rele și boala.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Duminica Mare

Zi de sărbătoare și odihnă în rândul creștinilor, în această zi, în Dobrogea, exista și obiceiul că flăcăii din mai multe sate să se adune laolaltă și să se lupte. Acești luptători de numesc pehlivani, iar lupta purtată de ei, pehlivanie. Pehlivanii sunt goi până la brâu, iar ca arme de luptă nu au decât brațele. În unele sate din Dobrogea, se practica unsul corpului cu untdelemn.

Târgurile meșterilor populari, pe lângă desfacerea de produse de arta tradițională, sunt și prilej pentru organizarea de manifestări folclorice, spre încântarea și deliciul locuitorilor, dar și al turiștilor care se află în zonă. Cele mai vechi festivități populare organizate în Dobrogea, sunt: **Sărbătoarea Teilor în Luncavița, Ziua Internațională a Dunării la Tulcea, Delta Fest la Sulina și Festivalul Internațional al Bărcilor cu Vâsle la Tulcea.**

VII. DIMENSIUNEA SOCIALĂ

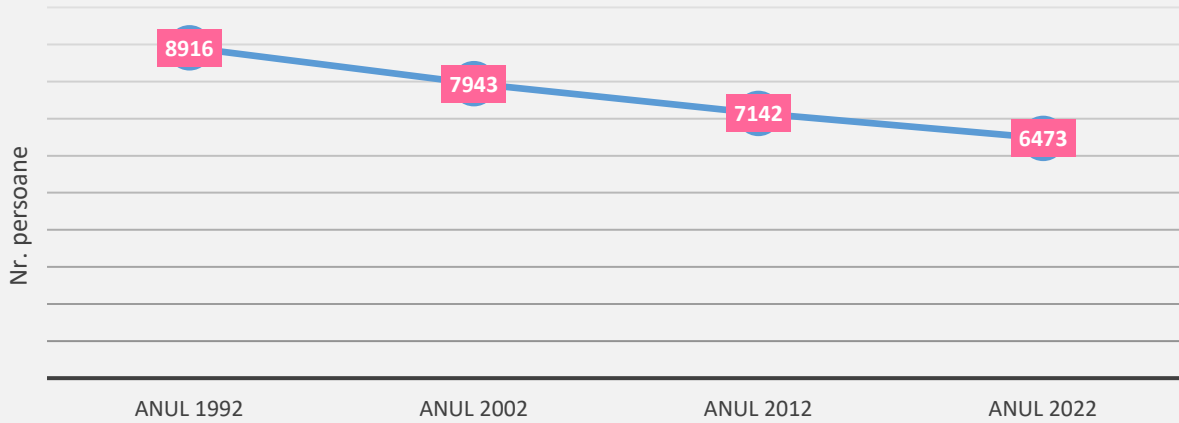
A. Evoluția demografică

Comuna Sarichioi este a patra localitate și cea mai mare comună din județul Tulcea în ceea ce privește numărul de locuitori, având, la 1 ianuarie 2022, o populație stabilă de 6.473 de locuitori (2,84% din populația totală a județului Tulcea), conform Institutului Național de Statistică, seriile TEMPO. Tendința demografică este în scădere conform statisticilor INSSE.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

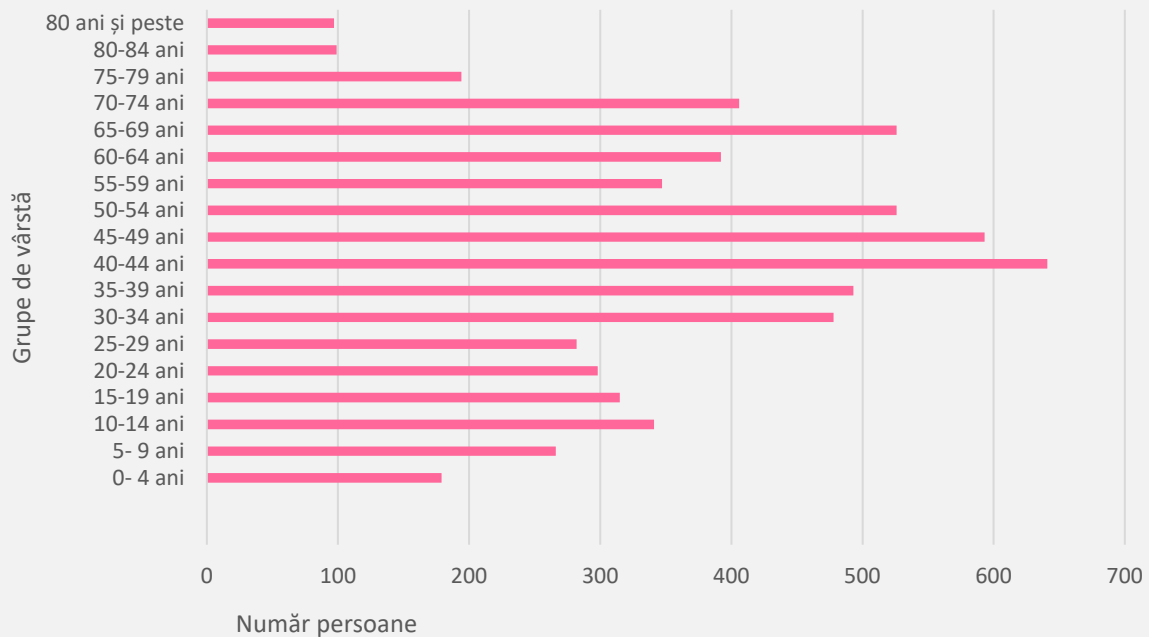

Populația după domiciliu la 1 ianuarie - Comuna SARICHIOI

Sursa datelor: INSSE TEMPO

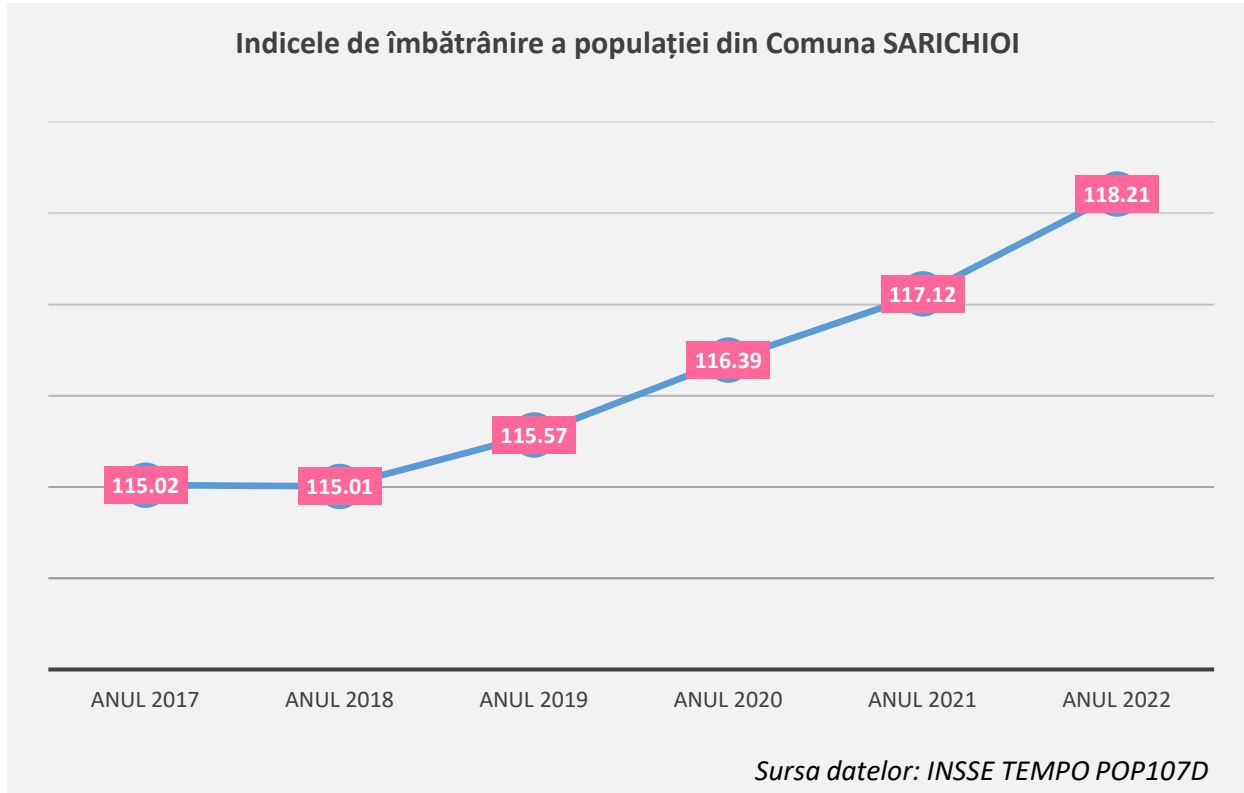
Distribuția populației pe grupe de vârstă la 1 ianuarie 2022 în Comuna SARICHIOI

Sursa datelor: INSSE TEMPO POP107D

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Se observă o tendință de îmbătrânire a populației la nivelul comunei Sarichioi, însă indicele de îmbătrânire demografică este încă sub nivelul național.

La nivel național, indicele de îmbătrânire demografică s-a depreciat, crescând la 121,2 persoane vârstnice la 100 persoane tinere (RPL 2021).

În ceea ce privește șomerii, în octombrie 2023 în Comuna Sarichioi erau înregistrați un număr de 69 de șomeri. Ponderea șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii în totalul resurselor de muncă: 1,8%, iar numărul mediu al salariaților: 541.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

VIII. MEDIU

A. Calitatea factorilor de mediu

Calitatea și cantitatea apei potabile

Comuna Sarichioi dispune de un Serviciu Public de Alimentare cu apa potabila

Au fost înregistrate depășiri ale clorului rezidual liber în apa de la rețea (datorat dezinfecției apei potabile) din localitatea Sarichioi. (*Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (2030) - Raport de mediu_SIDDDD_rev05*)

Surse majore de poluare a apelor nu există, apele uzate care ajung în stația de epurare sunt în cea mai mare parte de natură menajeră.

Sistemul de canalizare și stația de epurare

Comuna Sarichioi se numără printre puținele localități rurale din județul Tulcea care dispune de o stație de epurare dar capacitatea acesteia este insuficientă pentru nevoile locale.

În 29.09.2023 a fost aprobată Hotărârea de consiliu Nr. 78 privind aprobarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții - DALI, indicatorilor tehnico-economici actualizați și a devizului general actualizat pentru obiectivul de investiții „ MODERNIZARE STAȚIE DE EPURARE ȘI REALIZARE RACORDURI LA CANALIZARE ÎN COMUNA SARICHIOI”, aprobat pentru finanțare prin Programul național de investiții „Anghel Saligny”, precum și a sumei reprezentând categoriile de cheltuieli finanțate de la bugetul local pentru realizarea obiectivului

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Poluarea atmosferei datorate traficului rutier

A) Drumuri de interes județean

Comuna Sarichioi, județul Tulcea este străbătută de mai multe drumuri județene, din care amintim: DJ 222: Tulcea – Sarichioi – Enisala – Jurilovca – Ceamurlia de Sus – Limita Jud. Constanța: stare bună, marcaje, o bandă pe sens, având o lungime totală de aproximativ 95 km, iar pe teritoriul comunei Sarichioi, județul Tulcea, are o lungime de aproximativ 30 de km. Un alt drum județean care traversează comuna Sarichioi, este drumul județean nr.229, care are o lungime de aproximativ 11 km pe raza comunei. De asemenea pe raza comunei Sarichioi regăsim și drumul județean nr.223A, cu o lungime de aproximativ 5 km.

B) Drumuri de interes local

1.Drumuri comunale de pe raza comunei Sarichioi, județul Tulcea, sunt în număr de 2 (două), respectiv drumul comunal nr.17 cu o lungime de 2.5 km și drumul comunal nr.14, cu o lungime de 4.5 km, împreună având o lungime de 7 de km pe teritoriul comunei Sarichioi.

2.Drumuri vicinale. Numărul total al drumurilor vicinale de pe raza comunei Sarichioi, este de 3 și lungimea totală exprimată în km pe care aceste drumuri o însumează, este de 12,5 km.

3.Străzi. Numărul total al străzilor din comuna Sarichioi este de 136 și lungimea totală exprimată în km este de 57,13 km.

Deseori, relația dintre localitate și diverse puncte de interes este realizată prin drumurile de exploatare din pământ sau pietruite.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Poluarea atmosferei datorită emisiilor rezultate din arderi

Încălzirea gospodăriilor se face individual atât prin sobe cât și prin centrale proprii care se încălzesc cu combustibil solid. Alimentarea cu gaze naturale ar fi posibilă, ținând cont că în proximitatea teritoriului administrativ trece magistrala de gaze Dn600 Mihai Bravu-Năvodari, care traversează Dobrogea de la nord la sud.

Poluarea atmosferei datorită emisiilor rezultate de la fermele zootehnice

Locuitorii comunei Sarichioi, posesori de mici ferme animaliere folosesc gunoierul din grajduri sau din adăposturile animalelor pentru realizarea îngrășământului natural (compostul) pe care-l împrăștie pe terenurile agricole. Pentru realizarea compostului sunt folosite materiale organice rezultate din funcționarea fermei, împreună cu deșeurile vegetale colectate selectiv. Acest proces de obținere a compostului elimină în atmosferă mirosuri netoxice, dar care accentuează ampența de carbon.

Poluarea solului și a apelor subterane datorită infiltrărilor de ape uzate provenite la populație

Evacuarea necontrolată pe sol sau colectarea apelor uzate în puțuri absorbante sau în fose septice în zone ale comunei Sarichioi în care nu există rețele de canalizare reprezintă o sursă importantă de poluare a solului și apelor subterane. Ținând cont de posibilitatea de contaminare, prin antrenare, inundare, infiltrare în sol, a surselor de apă subterane, impactul asupra sănătății umane și asupra mediului poate fi semnificativ, iar cel asupra calității vieții poate fi apreciat considerabil. Pentru rezolvarea acestei poluări s-au luat măsuri cu privire la evacuarea apelor menajere și are în fază de evaluare proiecte pentru canalizare – modernizare, extindere pentru comuna Sarichioi.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Poluarea solului și a apei subterane asociată utilizării în agricultură a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor.

Prin Ord. MMDD 1552/2008, în județul Tulcea au fost identificate 41 de zone vulnerabile la poluarea cu nitrați. Chimizarea în exces și unilaterală desfășurată în anii din urmă au tulburat echilibrul ecologic din sol, afectând procesul de conversie (viteza repunerii în circulație a materiei și energiei din sol), ceea ce a dus la scăderea potențialului productiv. S-au luat măsuri de identificare în scopul asocierii îngrășămintelor minerale cu cele organice, sau alternării administrării lor, astfel că îngrășămintele organice să fie administrate cel puțin odată la 3 – 4 ani.

În comuna Sarichioi nu se practică decât parțial agricultura ecologică. Îngrășămintele chimice sunt utilizate de obicei în măsura primirii subvențiilor de la stat, în rest este folosit gunoiul de grajd.

Poluarea solului și apelor subterane datorată stocării incorecte a dejecțiilor animaliere din agricultură de la fermele zootehnice

Deși deșeurile animaliere se încadrează în clasa celor ușor degradabile, acestea generează în procesul de descompunere diferite gaze și substanțe care pot constitui o sursă de impact semnificativă asupra mediului, și în special asupra solului. Se urmărește inventarierea fermelor zootehnice cu potențial de poluare a solului, indiferent de capacitate și se vor lua măsuri de protecție a solului prin depozitarea acestor deșeuri animaliere controlate.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Poluarea solului și apelor subterane datorată stocării incorecte a deșeurilor menajere

Colectarea deșeurilor se realizează de operatorul serviciului de salubritate - concesionar, săptămânal programul fiind stabilit de autoritatea administrației publice locale împreună cu operatorul economic, în funcție de cantitățile colectate și de volumul recipientelor de colectare.

Transportul deșeurilor, în funcție de proveniența acestora, se realizează numai de operatorul serviciului de salubritate, care trebuie să utilizeze autovehicule destinate acestui scop, acoperite și prevăzute cu dispozitive de golire automată a recipientelor de colectare, care să nu permită împrăștierea deșeurilor sau a prafului, emanarea de noxe sau scurgeri de lichide în timpul transportului. De gestionarea, colectarea și transportul deșeurilor în Comuna Sarichioi se ocupă societăți specializate.

B. Riscuri naturale

În zona cu risc, în special în intravilanul localității, se înscriu toate terenurilor aferente malurilor și versanților râurilor, văile și ravenele; Aceste terenuri sunt slabe, cu structura macroporică, la precipitații mai abundente sunt supuse eroziunii și alunecărilor, terenul este neconstruibil.

C. Arii naturale protejate

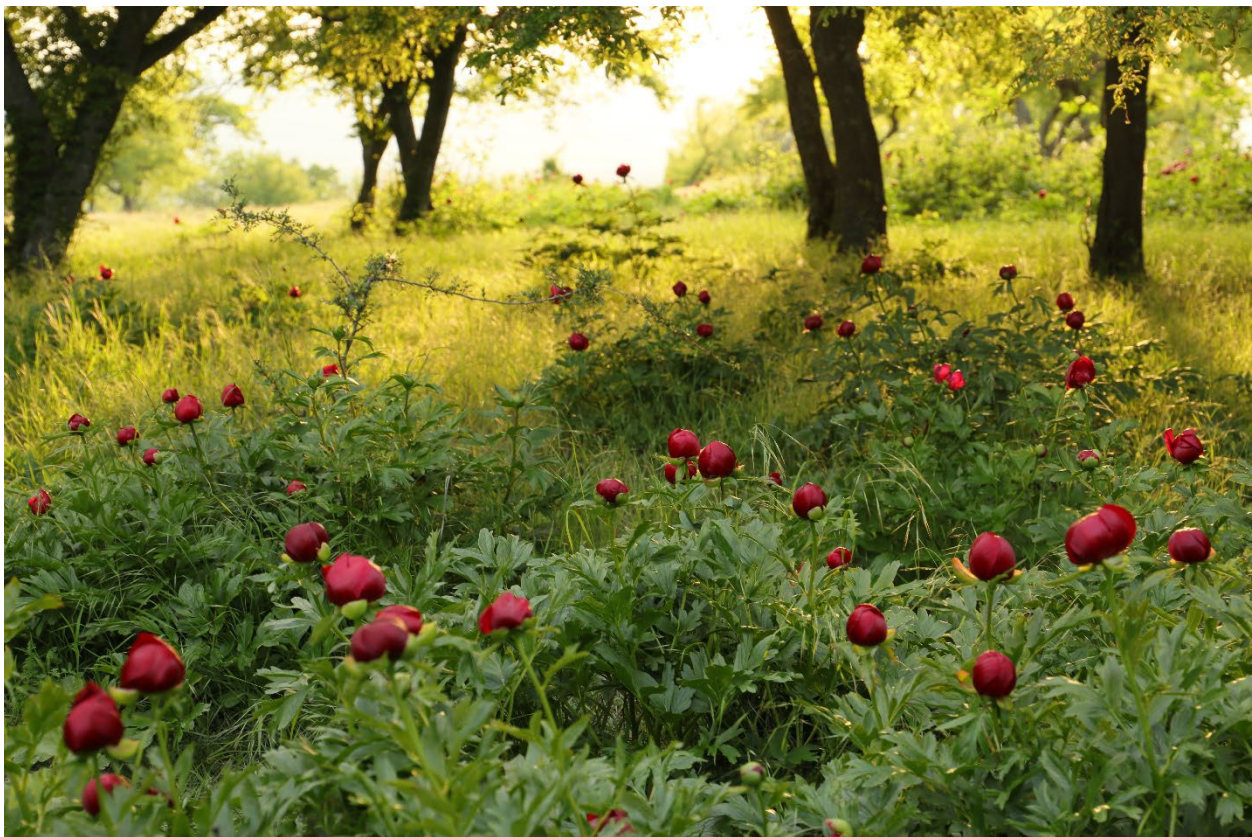
La nivelul comunei Sarichioi se regăsesc atât arii naturale protejate de interes național (Rezervația Pădurea Babadag

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

-Codru și Rezervația naturala "Enisala"), cât și arii naturale protejate de interes comunitar la nivel european (arii naturale protejate NATURA 2000: ROSCI 0065 - Delta Dunării, ROSCI 0201 - Podișul Nord Dobrogean, ROSPA0031- Delta Dunării și Complexul Razim - Sinoe și Insula Popina).

Fig.8 – Pădurea cu bujori, Rezervația naturală Enisala

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

IX. APRECIERI GENERALE ALE PĂRȚILOR INTERESATE

Prin realizarea de interviuri, a fost identificată opinia stakeholderilor despre importanța turismului, din punct de vedere economic și social, pentru comuna Sarichioi, principalele atuuri turistice ale orașului, dar și principalele direcții de dezvoltare a turismului la nivelul comunei Sarichio, în viziunea reprezentanților mediului de afaceri, ai societății civile, dar și ai instituțiilor publice de la nivelul local și ai deconcentratelor.

A. Factori ai dezvoltării turistice în Comuna Sarichioi

În procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Turistică a Comunei Sarichioi 2023-2027, a avut loc consultarea reprezentanților mediului de afaceri, ai societății civile, dar și ai instituțiilor publice de la nivelul local, pentru a oferi documentului strategic o fundamentare bazată pe date concrete și percepții ale părților interesate.

Astfel, au fost colectate date de la nivelul părților interesate cu scopul de a fi prelucrate și analizate pentru a fi utilizate în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Turistică a Comunei Sarichioi 2023-2027. Așadar, aplicarea chestionarelor a avut rolul de a explora în profunzime opiniile și experiența persoanelor aparținând unor categorii considerate relevante pentru analiză.

Într-o majoritate covârșitoare, respondenții consideră că dezvoltarea turismului ar ajuta la dezvoltarea economiei locale în comuna Sarichioi, 80% dintre aceștia afirmând că sunt mulțumiți de faptul că comuna Sarichioi este un punct de atracție pentru turiști.

În ceea ce privește **profilul turistului** care alege Sarichioiul ca destinație turistică, 75% dintre cei care au răspuns consideră că **famiile cu copii** sunt principalul grup de utilizatori ai produselor și

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

serviciilor turistice oferite de comuna Sarichioi, turiștii din **România** percepuți ca având cel mai mare interes pentru a vizita obiectivele și resursele turistice din zonă.

90% dintre respondenți consideră social media prin Facebook, Instagram, influenceri etc. drept cele mai eficiente canale de promovare a destinației turistice comuna Sarichioi.

B. Principalele probleme sau nevoi ale turismului în Comuna Sarichioi

Cele mai importante aspecte, care împiedică comuna Sarichioi să atragă mai mulți turiști, sunt considerate a fi **obiectivele turistice nevalorificate la adevărata valoare**, cu 70% din răspunsuri, alături de **lipsa unei strategii de promovare coerente și consecvente la nivelul orașului**, cu 50%.

În același timp, participanții la sondaj afirmă că **îmbunătățirea infrastructurii adiacente rezervațiilor naturale din zona Sarichioi (82,7%)** și **îmbunătățirea infrastructurii adiacente monumentelor și siturilor arheologice (64,3%)** sunt cele mai importante investiții care pot face din comuna Sarichioi o destinație turistică mai atractivă. Abia pe locul 3 se află îmbunătățirea bazei de cazare, cu 46,1% dintre răspunsuri.

C. Domeniile cu potențial ridicat de dezvoltare

În ceea ce privește atuurile turistice ale comunei, cel mai des menționate sunt **bogația și varietatea numeroaselor rezervații naturale**, alături de patrimoniul antropic, reprezentat de **monumente, clădiri și ansabluri de arhitectură și istorie**. În acest sens, majoritatea participanților au identificat ca principale obiective de atracție turistică a orașului atât elemente naturale, cât și antropice: **Complexul Razim-Sinoie, Insula Popina și plajele sălbatice din Sarichioi, Rezervatia naturala "Enisala", Cetatea Enisala, Pădurea Babadag**. Cu mai puține

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

menționări, dar deopotrivă de atractive din punct de vedere turistic, amintim: **Portul Sarichioi, casele lipovenești și Ansamblul arhitectural Mihail Moruzov din Zebil**

Conform răspunsurilor primite, Comuna Sarichioi este caracterizat de turismul de tranzit (46,2%), urmat de turismul de weekend (38,6%).

Forma de turism considerată a avea cel mai mare potențial de dezvoltare pentru comuna Sarichioi este **Turismul de evenimente** (Festivalul Enisala – Unitate la Cetate, competiția ENISALA FORTRESS etc.), urmat îndeaproape de **Turismul cultural-istoric (Maslenița „Ziua Iertării”- Enisala, „Ziua Lacului Razelm” – Sarichioi).**

D. Proiecte esențiale de dezvoltare a turismului pentru Comuna Sarichioi

Prin întrebările grilei de interviu s-a urmărit și identificarea de proiecte concrete pe care repondenții le consideră esențiale pentru dezvoltarea locală, atât din perspectiva domeniului în care fiecare repondent activează, cât și din afara acestuia. Răspunsurile au fost variate, abordând mai multe dimensiuni, astfel că, în urma procesului de prelucrare a răspunsurilor primite la celelalte întrebări, ideile repondenților au fost structurate după cum urmează:

Acestea pot fi grupate în două categorii principale:

Proiecte de infrastructură de acces sau signalistică obiective turistice:

- amenajare și marcare circuit biciclete pădurea Enisala (diversitatea naturală, floră și faună - ghocei de pădure, lăcrămioare, bujori),
- amenajare și marcare trasee turistice pădurea Enisala,
- amenajări căi de acces spre lacul Razim-Sinoe,

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

- o mai bună semnalizare a obiectivelor cultural – turistice din zonă,
- finalizare infrastructură rutieră la nivelul comunei Sarichioi,
- asigurarea transportului către obiectivele turistice/ înființare transport public local.

Proiecte de infrastructură de agrement și de cazare:

- amenajare zone de agrement la Lacul Razim: amenajarea unui port turistic, cu organizarea de plimbari pe lacul Razim și insula Popina, amenajare strand,
- amenajare de locuri de campare Padurea Babadag,
- construirea de tabere pentru copii și tineret,
- amenajare parc de agrement la marginea pădurii Enisala,
- investiții în infrastructura de cazare și alimentație publică: înființarea de pensiuni, restaurante care promovează gastronomia locală,
- organizare de târguri tradiționale, meșteșugărești și cu produse tradiționale dobrogene,
- organizare de evenimente cultural-artistice și sportive,
- magazine cu produse gastronomice specifice zonei și magazine cu suveniruri.

Fig. 8 – Pelican în zbor, Lac Razelm

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

E. Direcțiile strategice de dezvoltare care ar trebui încurajate

Contribuția importantă a analizei de față se referă în primul rând la o identificarea principalelor direcții de dezvoltare turistică a comunei Sarichioi, în viziunea persoanelor interesate.

În rezumat, acestea se referă, pe de o parte, la investiții în infrastructura de acces la obiectivele turistice deja existente și în tot ceea ce înseamnă semnalizarea acestora și, pe de altă parte, la crearea de facilități turistice și de agrement, care să permită atât creșterea numărului de turiști care vizitează zona, dar mai ales creșterea înnoptărilor.

Direcțiile strategice de dezvoltare a turismului în Comuna Sarichioi pot fi susținute prin punctele tari ale acestei zone și sunt propuse pentru a ameliora punctele slabe în vederea creșterii competitivității pe piața turismului:

1. **Modernizarea infrastructurii turistice:** creșterea accesibilității obiectivelor turistice prin amenajarea/reabilitarea căilor de acces, amplasarea de panouri de informare și promovare turistică, dezvoltare zone de agrement, amenajare a lacurilor în scop turistic, amenajare zone de popas și camping, modernizare/ creștere a numărului structurilor de primire turistică etc.
2. **Dezvoltarea produselor turistice:** turism cultural-religios, turismul foto-safari în rezervațiile naturale din zonă, turismul cu tematică științifică practicat de specialiști și cercetători, turism gastronomic (în contextul în care experiențele gastronomice sunt o componentă esențială în atragerea turistilor și în determinarea acestora să revină), evenimente și festivaluri, turism activ (amenajare trasee pentru drumeție, accesibile pentru diverse categorii de turiști, amenajarea de trasee pentru cicloturism), sprijinirea dezvoltării/ reluării de competiții sportive în regiune.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

3. **Promovarea turistică:** elaborarea unui brand turistic local pentru destinația turistică Sarichioi, dezvoltarea platformelor on-line de promovare a destinației turistice și utilizarea rețelelor sociale în promovarea turistică, promovarea ofertelor turistice prin includerea acestora în cataloagele operatorilor turistici români și străini, crearea unei aplicații pentru tehnologiile mobile cu informații referitoare la destinația turistică Sarichioi etc.
4. **Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic:** îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională a personalului implicat în turism, absorbirea forței de muncă în domeniul HORECA, calificarea/reconversia profesională a în vederea dobândirii de competențe specifice sectorului turistic etc.
5. **Susținerea dezvoltării turismului durabil.** Tot mai multe destinații promovează componenta lor „verde” pentru a atrage cât mai mulți turiști și a-și îmbunătăți imaginea: obținerea de către structurile de cazare turistică a „etichetelor verzi” în vederea adoptării de diverse practici „verzi” (mâncare locală organică, folosirea surselor de energie regenerabile, reciclare etc), implementarea de campanii de ecologizare a arealelor turistice etc.

X. ANALIZA SWOT A ACTIVITĂȚII TURISTICE DIN COMUNA SARICHIOI

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Resurse turistice naturale - Existența unui număr mare de arii protejate: <ul style="list-style-type: none">• Complexul Razim-Sinoe• Insula Popina	Insuficienta punere în valoare a monumentelor istorice prin amenajări arhitecturale specifice

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

<ul style="list-style-type: none">• Rezervația naturală Enisala• Pădurea Babadag-Codru• Lacul Babadag <p>Resurse turistice antropice - Existența unui număr mare de vestigii arheologice, monumente istorice de arhitectură și artă, muzee și obiective culturale, mănăstiri și obiective de turism ecumenic:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>monumente și situri arheologice:</i> situl arheologic cetatea Enisala, platoul cu sculpturi, cetatea Ibida, cișmeaua Kalaigi,• <i>monumente și ansambluri memoriale:</i> mausoleul lui Sari Saltuk Baba Dede, mormântul lui Ali Gazi Pasa,• <i>așezări și vestigii culturale și edificii religioase:</i> mănăstirea Visterna, mănăstirea Codru, geamia turcească,• <i>monumente, clădiri și ansambluri de arhitectură și istorie:</i> muzeul de artă tradițională Enisala, Casele lipovenești și Ansamblul arhitectural Mihail Moruzov din Zebil	<p>Plan urbanistic general neactualizat</p> <p>Insuficienta dezvoltare/valorificare a infrastructurii de agrement;</p> <p>Lipsa unui sistem organizat de indicatoare pentru obiectivele turistice, în cel puțin o limbă de circulație internațională</p> <p>Număr scăzut de turiști străini care vizitează orașul</p> <p>Lipsa transportului public către obiectivele turistice</p> <p>Lipsa personalului specializat la nivelul structurilor de primire turistică</p> <p>Activități de marketing turistic și management al destinației insuficient dezvoltate</p> <p>Numărul mic de unități de cazare raportat la numărul de locuitori ai comunei</p>
---	--

<p>Regiune în care s-au păstrat datini și obiceiuri Bucătărie tradițională și specialități regionale ca bază pentru turismul gastronomic. Poluare redusă. Poziția geografică a zonei: punct de plecare spre numeroase și variate destinații turistice.</p>	<p>(conform INS, un hotel și o pensiune turistică), Interesul scăzut al localnicilor în construcția de pensiuni, dezvoltarea infrastructurii turistice.</p>
<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
<p>Valorificarea în activitatea de promovare a destinației în legătură cu unicitatea cetății medievale Enisala la nivelul întregii regiuni Dobrogea, cât și a Insulei Popina. Avantajele climatice oferă posibilități de a atrage turiști în toate anotimpurile. Valorificarea potențialului turistic al orașului și a zonei, amenajarea mai multor zone de agrement, înfrumusețarea imaginii comunei și a zonei, etc., reprezintă oportunități care pot fi exploatare de factorii interesați de dezvoltare a turismului. Interes internațional crescut pentru turismul cultural, ecoturism, de aventura. Posibilitatea practicării turismului științific și de tip foto-safari.</p>	<p>Forța de muncă și fluctuația personalului. Utilizarea ineficientă a fondurilor destinate dezvoltării turismului local. Starea precară a unor drumuri. Folosirea în prea mică măsură a potențialului turistic natural și antropic. Incapacitatea de a implica sectorul turistic în sprijinul unui program de marketing turistic.</p>

Foarte bune perspective pentru a exploata zonele de pădure, deal din jurul comunei prin amenajarea de trasee pentru cicloturism, trasee pentru drumeție, amenajarea de zone de agrement și zone de camping.

Valorificarea potențialului de agrement pe care îl are complexul Razim-Sinoe: pescuit sportiv, caiac-canoe, ambarcațiuni de agrement.

Valorificarea interesului pentru festivaluri și tabere de creație care au loc în orașe mici, în natură.

Creșterea numărului de turiști care au ca motivație diferite forme de turism cultural.

Dezvoltarea turismului gastronomic, în contextul în care experiențele gastronomice sunt o componentă esențială în atragerea turistilor și în determinarea acestora să revină.

Oportunități de finanțare a turismului prin fonduri publice.

Existența Master Planului de Dezvoltare a Turismului în România.

Implementarea de proiecte de infrastructură turistică de către administrația publică locală.

XI. VIZIUNE ȘI OBIECTIVE

A. Viziune

- Comuna Sarichioi va cunoaște o dezvoltare semnificativă a turismului prin revitalizarea acestuia, atragerea de capital, prin stimularea investițiilor în turism, prin înființarea de întreprinderi în domeniul HORECA și alinierea celor existente la standarde europene, prin valorificarea poziționării geografice și a resurselor locale specifice;
- Comuna Sarichioi va răspunde cererilor turiștilor prin crearea de experiențe turistice bazate pe resursele naturale și pe patrimoniul cultural și istoric existent la nivelul orașului.
- Comuna Sarichioi va deveni o destinație preferată de turiștii autohtoni și internaționali pasionați de turismul activ și de turismul cultural-religios.

B. Obiectiv general

Cadrul natural deosebit și patrimoniul cultural recomandă Comuna Sarichio ca o destinație turistică importantă pentru S-E României.

Obiectivul general este dezvoltarea durabilă, competitivă și integrată a turismului din Comuna Sarichioi prin exploatarea eficientă a resurselor naturale și culturale existente, investiții în infrastructura turistică modernă, asigurarea de forță de muncă înalt calificată și promovarea intensă a ofertei turistice locale.

C. Obiective strategice

1. Modernizarea infrastructurii turistice din Comuna Sarichioi.
2. Dezvoltarea și consolidarea unor produse turistice strategice pentru destinația turistică Comuna Sarichioi, bazate pe resursele naturale și antropice specifice.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

3. Promovarea turistică centrată pe valorile, istoria, peisajul, patrimoniul arheologic, arhitectura, gastronomia, tradițiile locale.
4. Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic prin îmbunătățirea capacităților, abilităților, performanțelor personalului implicat direct sau indirect în activități de turism.
5. Susținerea dezvoltării turismului durabil prin promovarea componentei „verzi”.

D. Obiective specifice

1. Modernizarea infrastructurii turistice din Comuna Sarichioi.

1.1 Creșterea accesibilității obiectivelor turistice prin amenajarea/reabilitarea căilor de acces, amplasarea de panouri de informare și promovare turistică.

1.2 Dezvoltare zone de agrement, amenajare a lacurilor în scop turistic, amenajare zone de popas și camping.

Fig. 9 - Cetatea Enisala

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

2. Dezvoltarea și consolidarea unor produse turistice strategice pentru Comuna Sarichioi.

2.1 Dezvoltarea formelor de turism care valorifică resursele specifice zonei: turismul cultural-religios, turismul activ (prin amenajare trasee pentru drumeție, accesibile pentru diverse categorii de turiști, amenajarea de trasee pentru cicloturism), turismul foto-safari în rezervațiile naturale din zonă, turismul cu tematică științifică practicat de specialiști și cercetători, turism gastronomic.

2.2 Sprijinirea dezvoltării/ reluării de competiții sportive în regiune.

2.3 Valorificarea interesului pentru festivaluri și tabere de creație care au loc în orașe mici, în natură.

3. Îmbunătățirea promovării turistice.

3.1 Elaborarea unui brand turistic local pentru destinația turistică Sarichioi.

3.2 Dezvoltarea platformelor on-line de promovare a destinației turistice și utilizarea rețelelor sociale în promovarea turistică.

3.3 Crearea unei aplicații pentru tehnologiile mobile cu informații referitoare la destinația turistică Comuna Sarichioi.

4. Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic.

4.1 Îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională a personalului implicat în turism.

4.2 Calificarea/reconversia profesională a în vederea dobândirii de competențe specifice sectorului turistic.

4.3 Absorbirea absolvenților din liceul din oraș în domeniul HORECA.

5. Sustinerea dezvoltării turismului durabil prin promovarea componentei „verzi”.

5.1 Obținerea de către structurile de cazare turistică a „etichetelor verzi” în vederea adoptării de diverse practici „verzi” (mâncare locală organică, folosirea surselor de energie regenerabile, reciclare etc).

5.2 Implementarea de campanii de ecologizare a arealelor turistice.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

XII. CORELARE CU ALTE DOCUMENTE PROGRAMATICE

A. Abordarea strategică pentru 2023 - 2027

Având în vedere că în perioada elaborării prezentului document strategic, ne aflăm la începutul perioadei de programare UE 2021 – 2027, se are în vedere identificarea surselor de finanțare nerambursabilă care vor fi disponibile și la care comuna Sarichioi, împreună cu entitățile din subordine sau terți parteneri pot aplica pentru finanțarea investițiilor prioritare pentru municipiu în domenii precum infrastructură și servicii publice, cultură și patrimoniu, acțiuni socio-culturale, educaționale și sportive, protecția mediului și eficiență energetică, competitivitate economică.

Obiectivele de dezvoltare răspund și următoarelor documente de planificare-programare:

Acordul UE de parteneriat pentru România aferent perioadei de programare 2021 -2027;

Strategii naționale:

- Strategia Națională a României Pentru Dezvoltarea Turismului 2023-2035;
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 (SNDDR 2030);
- Planul Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030;
- Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013 – 2020;
- Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007 – 2026.

Strategii și planuri de dezvoltare de la nivel regional, județean și metropolitan:

- Planul de Dezvoltare Regională Sud-Est 2021-2027;
- Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Tulcea 2021 – 2027;

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

XIII. PORTOFOLIU DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2023 - 2027

Portofoliul de proiecte a fost propus utilizând programele și sursele de finanțare din ciclul financiar 2021 – 2027.

Aceste programe de finanțare pentru perioada de programare financiară a UE 2021 - 2027 sunt:

- Programul Educație și Ocupare
- Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
- Programul Incluziune și Demnitate Socială
- Programul Asistență Tehnică
- Programul Dezvoltare Durabilă
- Programul Tranziție Justă
- Programul Sănătate
- Programul Transport
- Programul Regional Sud-Est

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

A. Proiecte aflate în diferite stadii (selectat pentru finanțare, rezervă)

Cod proiect	Titlu	Status	Rol în proiect	Cod apel
156415	ACHIZITIONARE PONTOANE SI DOTĂRI PENTRU LOC DE AGREMENT TEMATIC IN COMUNA SARICHIOI, JUDETUL TULCEA	Selectat pentru finanțare	Lider	Cod apel: POPAM/1048/4/1/Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare - Proiecte sprijinite de FLAG (inclusiv costuri de funcționare și animare)/1/Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare - Proiecte sprijinite de FLAG (inclusiv costuri de funcționare și animare)
156414	ACHIZIȚIONARE UTILAJE SVSU IN COMUNA SARICHIOI, JUDEȚUL TULCEA	Selectat pentru finanțare	Lider	Cod apel: POPAM/1049/4/1/Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare - Proiecte sprijinite de FLAG (inclusiv costuri de funcționare și animare)/1/Articolul 63 Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare - Proiecte sprijinite de FLAG (inclusiv costuri de funcționare și animare)
154984	Simplificarea procedurilor administrative la nivelul Comunei Sarichioi	Selectat pentru finanțare	Lider	Cod apel: POCA/972/2/1/Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP/1/Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP
150670	EFICIENTIZARE ENERGETICA ,CONSOLIDARE SI MODERNIZARE	Evaluare	Lider	Cod apel: POR/896/3/1/Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public,

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Cod proiect	Titlu	Status	Rol în proiect	Cod apel
	CLADIRE PRIMARIE, COMUNA SARICHIOI			îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari/1/Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari
150338	Eficientizare energetica, schimbare acoperis, consolidare si modernizare cladire dispensar, imprejmuire stradala, comuna Sarichioi	Evaluare	Lider	Cod apel: POR/896/3/1/Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari/1/Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari
149356	Protejarea sănătății elevilor și a personalului implicat în desfășurarea activităților educaționale din Scoala Gimnaziala Sarichioi si a unitatilor de invatamant arondate în contextul răspândirii virusului SARS-CoV-2	Selectat pentru finanțare	Lider	Cod apel: POIM/964/10/1/Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale/1/Sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale
148438	Acces la e-educație prin dezvoltarea	Rezervă	Lider	Cod apel: POC/882/2/4/Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Cod proiect	Titlu	Status	Rol în proiect	Cod apel
	infrastructurii IT la nivelul Scolii Gimnaziale Sarichioi si a unităților de învățământ arondate			TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate si e-cultură/4/Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate si e-cultură
133386	Eficientizare energetica ,schimbare acoperis, reparatii si modernizare atelier scoala si scoala nr.1 Sarichioi	Selectat pentru finanțare	Lider	Cod apel: POR/619/3/1/Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari/1/Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari

B. Proiecte care urmează a fi promovate

În orizontul de timp acoperit de prezenta strategie poate fi pregătit portofoliul de proiecte pentru perioada de programare financiară a UE 2021 - 2027.

Una dintre principalele surse de finanțare a proiectelor Comunei Sarichioi este **Programul Regional pentru regiunea Sud-Est 2021 - 2027**.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Prezentăm în cele ce urmează principalele caracteristici ale acestuia.¹

Obiectiv Specific	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate (FEDR)	Prioritate: 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	Acțiunea 1.1 Susținerea activităților de cercetare și inovare Acțiunea 1.2 Sprijinirea transferului tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a întreprinderilor
RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice (FEDR)		Acțiunea 1.3 Creșterea gradului de digitalizare în IMM-uri Acțiunea 1.4 Susținerea digitalizării serviciilor publice într-un cadru integrat la nivel local și regional
RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR)		Acțiunea 1.5 Sprijinirea companiilor prin intermediul infrastructurilor suport de afaceri Acțiunea 1.6 Stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor
RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă,		Acțiunea 1.7 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă și antreprenoriat

¹ Elementele prezentate sunt din versiunea aprobată a Programului Regional pentru regiunea Sud-Est 2021-2027

tranziție industrială și antreprenoriat (FEDR)		
RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (FEDR)	Prioritate: 2. O regiune cu localități prietenoase cu	Actiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a cladirilor rezidențiale
RSO2.4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre și reziliență, pe baza unor abordări ecosistemice (FEDR)	mediul și mai rezilientă la riscuri	Actiunea 2.2 - Consolidarea clădirilor publice vulnerabile la risc seismic (acțiune strategică) Actiunea 2.3. Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene
RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare (FEDR)		Actiunea 2.4. Susținerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în zonele urbane, inclusiv prin valorificarea terenurilor publice neutilizate Acțiunea 2.5 Susținerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în siturile Natura 2000
RSO2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu	Prioritate: 3. O regiune cu emisii de carbon reduse	Actiunea 3.1 Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședința de județ și zona lor funcțională prin investiții pentru dezvoltarea infrastructurii

zero emisii de dioxid de carbon (FEDR)		urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi, culoare de mobilitate), bazate pe planurile de mobilitate urbana durabila
RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere (FEDR)	Prioritate: 4. O regiune accesibilă	Acțiunea 4.1 Investiții destinate reabilitării și modernizării infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T și creșterea siguranței traficului Acțiunea 4.2 ITI Investiții destinate sistemului de transport public adaptat nevoilor, cerințelor actuale ale mediului și siguranței pasagerilor, coroborate cu infrastructura de acostare din arealul ITI DD
RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin	Prioritate: 5. O regiune educată	Acțiunea 5.1 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului preșcolar Acțiunea 5.2 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului primar și secundar

<p>promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online (FEDR)</p>		<p>Acțiunea 5.3 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul învățământului profesional și tehnic Acțiunea 5.4 Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul universitar</p>
<p>RSO4.6. Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială (FEDR)</p>		<p>Acțiunea 5.5 Dezvoltarea taberelor școlare / centrelor de agrement pentru copii și tineri</p>
<p>RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane (FEDR)</p>	<p>6. O regiune atractivă</p>	<p>Acțiunea 6.1 - Dezvoltare integrată (DUI) în zonele urbane prin regenerare urbană, conservarea patrimoniului și dezvoltarea turismului</p>
<p>RSO5.2. Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului,</p>		<p>Acțiunea 6.2 – Valorificarea potentialului turistic și conservarea patrimoniului în zone non-urbane</p>

precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane (FEDR)		
---	--	--

Astfel, **Programul Regional Sud-Est** este una dintre cele mai importante surse de finanțare pentru proiecte care au ca scop dezvoltarea turistică a comunei Sarichioi, conform obiectivelor strategice și specifice identificate în prezenta Strategie. Ne referim atât la finanțări destinate dezvoltării sectorului privat (IMM din sectorul HORECA), cât și la finanțări destinate proiectelor de investiții în infrastructura de turism și conexă, care pot fi accesate de către UAT Sarichioi: proiecte de conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, sprijinirea dezvoltării infrastructurii taberelor școlare / centrelor de agrement pentru copii și tineri, proiecte de dezvoltare a infrastructurii educaționale - învățământul profesional și tehnic în vederea unei mai bune pregătiri a resurse umane locale pentru a fi absorbită în activitatea HORECA, proiecte de mobilitate urbană, în completarea celui aflat în implementare, dezvoltarea infrastructurii publice de turism, inclusiv accesul către obiective turistice, dezvoltarea patrimoniului istoric și cultural. În tabelul de mai jos se pot vedea apelurile de finanțare relevante în acest sens. Vorbim despre apeluri de proiecte cu termen de lansare foarte rapid, respectiv anul 2023, și cu șanse mari de a produce efecte în următorii 5 ani.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

Nr. crt.	Domeniu	Denumire apel de finanțare	Obiectivele apelului de finanțare	Tipuri de intervenții	Buget total apel (euro)	Data estimată deschidere apel	Data estimată de implementare a proiectelor
1.	IMM și antreprenori at	Srijinirea dezvoltării microintreprinderil or	OS 1.3 Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive Creșterea competitivității microîntreprinderil or	<ul style="list-style-type: none"> • construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii ale IMM-urilor; • dotare cu active corporale și necorporale; • activități privind economia circulară; • soluții pentru recuperarea și reutilizarea materiilor prime, materialelor și produselor prin reintroducerea în procesul principal de fabricație sau prin crearea de 	43.362.593	trim 2/2023	2023 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

2.	IMM și antreprenori at	Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor din ITI Delta Dunării	<p>OS 1.3 Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</p> <p>Creșterea competitivității microîntreprinderilor din ITI Delta Dunării</p>	<p>noi produse/servicii, pentru dezvoltarea de noi activități economice necesare integrării în lanțurile de valoare;</p>	4.818.066	trim 2/2023	2023 - 2029
3.	IMM și antreprenori at	Sprijin pentru inovare și creșterea competitivității IMM-urilor	<p>OS 1.3 Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</p> <p>Creșterea</p>		86.725.188	trim 3/2023	2024 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

			competitivității IMM-uri			
4.	IMM și antreprenori at	Srijin pentru inovarea si cresterea competitivitatii IMM-urilor din ITI Delta Dunarii	OS 1.3 Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive Creșterea competitivității IMM-urilor din ITI Delta Dunării	9.636.132	trim 3/2023	2024 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

5.	Biodiversitate	Srijin pentru dezvoltarea infrastructurii verzi in orase	OS 2.7 Intensificarea acțiunilor de protecției și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Srijin pentru dezvoltarea infrastructurii verzi in orase	<ul style="list-style-type: none"> crearea/ extinderea/ modernizarea de spatii verzi din intravilanul localitatilor urbane – investitii atât asupra spațiilor verzi existente, cât și asupra unor terenuri dezafectate/abandonate/degradate care sunt propuse a fi transformate în spații verzi definite de legislatia nationala: crearea/ extinderea/ modernizarea spatiilor verzi publice urbane cu acces nelimitat (parcuri, gradini, scuaruri publice etc) modernizarea parcuri/paduri urbane/paduri-parc si a parcurilor dendrologice 	1.820.274	trim 2/2023	2023 - 2029
6.	Biodiversitate	Srijin pentru dezvoltarea infrastructurii verzi ubane din ITI Delta Dunarii	OS 2.7 Intensificarea acțiunilor de protecției și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și		1.484.301	trim 2/2023	2023 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

			<p>reducerea tuturor formelor de poluare</p> <p>Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii verzi urbane din ITI Delta Dunarii</p>				
7.	Biodiversitate	Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în siturile Natura 2000	<p>OS 2.7 Intensificarea acțiunilor de protecției și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p> <p>Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în siturile Natura 2000</p>	<ul style="list-style-type: none"> • refacerea sistemelor ecologice și a habitatelor naturale prin lucrări de decolmatare și reconstrucție ecologică, intervenții fizice în vederea refacerii circulației naturale a apei și a zonelor cu habitate importante, • reîmpădurirea/renaturarea suprafețelor în care vegetația naturală, inclusiv cea forestieră este degradată, • perdele forestiere de protecție a brațelor și canalelor DD • marcarea și semnalizarea zonelor strict protejate și a zonelor tampon și 	17.647.059	trim 3/2023	2024 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

				implementarea unui sistem de monitorizare și informare			
8.	Mobilitate urbană	Reducerea emisiilor de carbon în orase bazata pe planurile de mobilitate urbana durabilă	OS 2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de carbon Reducerea emisiilor de carbon în orase bazata pe planurile de mobilitate urbana durabilă	<ul style="list-style-type: none"> modernizarea/dezvoltarea/extenderea sistemelor de transport public, inclusiv prin investiții în material rulant, mijloace de transport și infrastructura necesară acestora, inclusiv depouri, stații de autobuz/tramvai/troleibuz, stații intermodale pentru transportul public, soluții de tip park & ride în zone limitrofe cu acces la transportul public de calatori; 	25.835.920	trim 2/2023	2023 - 2029
9.	Mobilitate urbană	Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane din ITI Delta Dunarii bazata pe planurile de mobilitate urbana durabilă	OS 2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de carbon Reducerea emisiilor de carbon	<ul style="list-style-type: none"> dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi dezvoltarea sistemelor de management a mobilitatii urbane (management trafic, aplicatii trafic, e-ticketing etc) 	21.067.324	trim 2/2023	2023 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

			in zonele urbane din ITI Delta Dunarii bazata pe planurile de mobilitate urbana durabilă	<ul style="list-style-type: none"> modernizarea/dezvoltarea/extinderea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate: dezvoltarea, extinderea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, zone semi-pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc. 			
10.	Educație	Sprijinirea dezvoltarii infrastructurii educationale - invatamantul profesional si tehnic	OS 4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online	<ul style="list-style-type: none"> intervenții în construcția, extinderea, modernizarea infrastructurii învățământului profesional și tehnic, inclusiv în sistem dual (cu excepția liceelor cu profil agricol), dotarea atelierelor de practică (altele decât cele finanțate din PNRR), terenuri de sport din mediul urban și rural, inclusiv în teritoriul ITI Delta Dunării 	21.417.484	trim 3/2023	2024 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

11.	Educație	Sprrijinirea dezvoltarii infrastructurii educationale - invatamantul profesional si tehnic, in ITI Delta Dunarii	OS 4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online		2.379.720	trim 3/2023	2024 - 2029
12.	Educație	Sprrijinirea dezvoltarii infrastructurii taberelor școlare / centrelor de agrement pentru copii și tineri	OS 4.6 Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	<ul style="list-style-type: none"> modernizarea, reabilitarea și dotarea taberelor școlare/centre de agrement 	3.636.363	trim 3/2023	2024 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

13.	Educație	Sprrijinirea dezvoltarii infrastructurii taberelor școlare / centrelor de agrement pentru copii și tineri in ITI Delta Dunarii	OS 4.6 Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială		5.000.000	trim 3/2023	2024 - 2029
14.	Regenerare urbana	Regenerare urbana în orase - Dezvoltarea infrastructurii publice de turism, inclusiv accesul catre obiective turistice	OS 5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Dezvoltare integrata a oraselor prin regenerare urbană, conservarea patrimoniului și	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zonele cu potențial turistic valoros; pot fi finanțate proiecte inovative de diversificare a serviciilor si activităților oferite turiștilor cu scopul creșterii accesibilității obiectivelor • dezvoltarea și punerea în valoare a statiunilor turistice urbane, balneare și. balneoclimaterice prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publica aferentă 	10.665.505	trim 2/2023	2023 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

			dezvoltarea turismului	<ul style="list-style-type: none"> conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric, dezvoltarea serviciilor aferente (ex. restaurarea, consolidarea, etc, dotarea monumentelor istorice și patrimoniului cultural; construire/ modernizare / reabilitare / extindere / dotare clădiri cu funcții culturale etc) 			
15.	Regenerare urbana	Regenerare urbana în ITI Delta Dunării - Dezvoltarea infrastructurii publice de turism, inclusiv accesul către obiective turistice	OS 5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Dezvoltare integrată a zonelor	<ul style="list-style-type: none"> regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice - activități de reabilitare integrată a spațiilor publice urbane (inclusiv infrastructura tehnico-edilitară aferentă) în zone precum: spații din interiorul ansamblurilor de locuințe, zone de faaleză, maluri, zone istorice, zone și cartiere rezidențiale localizate inclusiv în afara zonelor centrale, locuri de joacă pentru copii, scuaruri, pietoni, alei pietonale, zone pietonale 	8.696.947	trim 2/2023	2023 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

			urbane din ITI Delta Dunarii prin regenerare urbană, conservarea patrimoniului și dezvoltarea turismului	și semi-pietonale în afara zonelor centrale, piste de biciclete, mobilier urban, digitalizare smart, etc.			
16.	Turism	Dezvoltarea patrimoniului istoric si cultural din orase	OS 5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Dezvoltare integrată a oraselor prin regenerare urbană, conservarea patrimoniului și	<ul style="list-style-type: none"> conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, natural și istoric și dezvoltarea serviciilor aferente (ex. restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, extinderea și dotarea monumentelor istorice și a patrimoniului cultural; modernizarea / reabilitarea / extinderea / dotarea clădirilor cu funcții culturale, biblioteci, muzee, teatre); se are în vedere promovarea inițiativelor pentru conservarea/integrarea în specificul local, revizualizarea 	4.570.931	trim 2/2023	2023 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

			dezvoltarea turismului	si promovarea activelor turistice traditionale.			
17.	Turism	Dezvoltarea patrimoniului istoric si cultural urban din ITI Delta Dunarii	OS 5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Dezvoltare integrată a zonelor		3.727.263	trim 2/2023	2024 - 2029

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

			urbane din ITI Delta Dunarii prin regenerare urbană, conservarea patrimoniului și dezvoltarea turismului				
--	--	--	--	--	--	--	--

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

XIV. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII

Se vor avea în vedere:

1. evaluarea ex-ante – necesară pentru o distribuire adecvată a resurselor, diagnosticare și prognoză;
2. evaluarea intermediară – necesară pentru a se determina dacă strategia adoptată și urmărită este cea mai eficientă și modul în care se poate optimiza prin intermediul managementului;
3. evaluarea ex-post – analiza output-urilor, rezultatelor și al impactului implementării strategiei.

Informațiile activității de monitorizare și evaluare a implementării strategiei vor fi prezentate sub forma unui raport anual, în baza unui conținut cadru de raportare, structurat pe capitole relevante (ex: activități realizate în perioada de raportare, rezultate obținute, stadiul dezvoltării socio-economice în comparație cu perioada inițială, gradul de realizare a proiectelor propuse etc.).

Monitorizarea va consta în verificarea implementării activităților, proiectelor și programelor realizate, corelarea rezultatelor obținute cu obiectivele propuse, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de monitorizare și evaluare etc. Această activitate contribuie la o îmbunătățire a coordonării proiectelor realizate în profil teritorial.

Resursele umane necesare vor fi constituite de angajații Primăriei Comunei Sarichioi, iar resursele financiare, materiale și informaționale vor fi puse la dispoziție de Primăria Comunei Sarichioi.

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

XV. BIBLIOGRAFIE

- STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI SARICHIOI, JUDEȚUL TULCEA 2015-2020
- STATUTUL COMUNEI SARICHIOI, JUDEȚUL TULCEA - Anexă la H.C.L nr.28/28.04.2021
- STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A DELTEI DUNĂRII (2030) - Raport de mediu_SIDDDD_rev05
- Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare din 24.12.2015
- Repertoriul Arheologic Național (RAN)
- OUG nr. 57 din 2019 - Codul administrativ
- Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali
- <https://primariasarichioi.ro/>
- <https://www.topfirme.com/>
- Anuarul statistic al județului Tulcea 2021
- Seriile TEMPO ale INSTITUTULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ
<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

„STRATEGIA DE DEZVOLTARE TURISTICĂ A COMUNEI SARICHIOI 2023-2027” a fost elaborată de compania de consultanță SC LEGAL ROOF SRL, cu sprijinul Primăriei Comunei SARICHIOI

La elaborarea Strategiei au contribuit și o serie de colaboratori externi (reprezenți locali ai Serviciilor Publice Locale din subordinea Consiliului Local Sarichioi, reprezenți ai instituțiilor publice din domeniile sănătate, social, învățământ, cultură, culte, reprezenți ai ONG-urilor și societății civile, reprezenți ai sectorului privat).

„Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020”

